"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Nauju Metu. Apgarsinimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 2 — CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 10 d. SAUSIO, (January), 1908 m. — Metas XVII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Trečioji duma remia caro randą, kaip moka, bet,turbut,jai nepasiseks nuraminti ilgesniam laikui krašto, ne pasiseks jai užganėdinti ne tikrosios Maskolijos žmonis, o jau apie užganėdinimą ne maskolių apgyventų kraštų negal but nė kalbos. Laikanti persvarą dumoj reakcijonieriai ne maskoliams ne duoda nė atsiliepti su kokiais nors reikalavimais, kaltina juos už butas ir nebutas kaltes išteisinimui rengiamo naujo, dar didesnio jų prispaudimo. Matyt, Maskolijoj sugrįž Muravjevo Koriko laikai.

Laikuose prilankių žmonių išsiliuosavimui dumų ir Stolypin ne dryso erzinti ne maskolių, gazdinti juos naujais prispaudimais, kadangi prispaudimams nebutų pritarusios išvaikytosios dumos; ir caras viešai skelbė, kad stengsis sulyginti teises visų Maskolijos ukėsų, kokios jie nebutų kilmės; dabar gi, nors pats caras dar tyli, bet Stolypin vis drąsiau atsiliepia ir pačioj dumoj prieš nemaskolius ir jam ploja delnais visi reakcijonieriai atstovai, kurių rankose dabar yra persvara. Caras savo manifeste pagarsino laisvę tikėjimo, dabar gi Stolypin jau atvirai kalba, kad laisvę gali turėti vien išpažintojai stačiatikiškojo tikėjimo, kitų gi tikėjimų išpažintojai gali but vien kenčiami, lygių su stačiatikiais teisių turėti negali. Tą patį jis dabar kalba ir apie teises ne maskoliškų kalbų. Stolypin vien kalba, jo pagelbininkai pra[illegible]da praktiškai jų valdomuose [illegible]aštuose prisilaikyti Stolypino [illegible]rodymų, siaurindami sauvališkai teises ne maskoliškos kil[illegible]nės gyventojų, ne maskoliškų kalbų ir teises ne stačiatikiško[illegible] išpažinimo gyventojų ir prie[illegible], suprantama, nesiremia ant [illegible]okių nors ėsančių teisių, bet [illegible]giasi sulyg savo užsimanymo. [illegible]eisės likosi į šalį nustumtos, [illegible] vietą užėmė urėdninkų sau[illegible]alė. Taigi grįžta viskas Mas[illegible]olijoj į senas vėžes, į vėžes [illegible]dministratorių sauvalės laikų, [illegible] sanlygas buvusias prieš karę [illegible] Japonija, prieš išleidimą gar[illegible]aus caro manifesto spalių mė[illegible]nesyj, kuriame caras žmonėms [illegible]pažadėjo ne leisti nė jokių nau[illegible]ų teisių be žmonių atstovų pri[illegible]arimo. Bet paskui pats randas [illegible]sulaužė tuos caro žmonėms duo[illegible]tus pažadėjimus, sulaužė juos [illegible]ypač Stolypin, perkeisdamas sau[illegible]vališkai, be žmonių atstovų pri[illegible]tarimo ir pačią dumos atstovų [illegible]nkimo tvarką. Taigi tikru lau[illegible]tojų teisių yra valdžia, bet [illegible] žmonės. Jeigu žmonės per[illegible]ngia teises, juos užtai bau[illegible]ia teismai, laužančius gi tei[illegible]s administratorius ne tik nieks [illegible] baudžia, bet juos dar apdova[illegible]ne tia tas pats caras, kurio žmo[illegible]duo[illegible]ms duotus pažadėjimus jie [illegible]nyksnžo. Taigi aišku, kad tikrais [illegible]atsirasižengėliais yra ne revoliuci[illegible]neapnieriai, bet caro tarnai ir pat[illegible]ai caras, leidžiantis savo tar[illegible]tams laužyti, peržengti jo pa[illegible]es žmonėms pripažintas jų [illegible]eises. Tuom tarpu teismai [illegible]baudžia Maskolijoj ne tikruosius [illegible]altininkus, netikruosius teisių [illegible]nyniotojus, taigi ne carą ir jo [illegible]ministerius, bet ginančius žmo[illegible]nių teises, jų rinktus prižiūrėti [illegible]ildymą teisių atstovus. Žino[illegible]ma, tokios sanlygos, toks my[illegible]niojimas teisių demoralizuoja [illegible]visus Maskolijos gyventojus, o [illegible]au labiausiai biurokratus, kurie ir[illegible]avę stato augščiau teisių, de[illegible]moralizuoja ir visus gyventojus, [illegible]urių prigimtas teises į nieką [illegible]averčia jeib biurokrato užsima[illegible]nymas.

Visur ant plataus žemės pa[illegible]viršiaus žmones godoja išduotas [illegible]teises, jeigu jos apgina žmonis [illegible]nuo visokios sauvalės ir neteisybės. Maskolijoj gi to nėra, todėl ten ne tik biurokratai, bet ir gyventojai teisių negodoja, kadangi jos niekam naudos neatgabena: administratoriai teises naikina savo joms priešingais padavadijimais, žmonių gi jos neapgina nuo sudemoralizuotų administratorių. Todėl tai paskutiniuose laikuose Maskolijoj atsirado, buvo jų ir pirma gana, gerai organizuotų plėšikų buriai. Jie tankiausiai dangstosi revoliucijonierių skraiste, bet daugumas su revoliucija nieko bendro neturi, gal nė nesupranta revoliucijos mierių. Tie plėšikai yra tai vaisiai per amžių eiles biurokratijos sejamos sėklos. Tą patį galima pasakyti ir apie užmušystas. Jeigu valdžios įstaigos ne apgina žmonių nuo skriaudų, jeigu juos skriaudžia, labiausiai ta pati valdžia, kurios pareiga, besiremiant ant esančių teisių, ginti žmonis nuo visokių skriaudėjų ir prispaudėjų, jeigu teismams gali davinėti prisakymus administratyviškoji valdžia, tai žmonėms, jieškant teibės, neapsimoka nė kreiptiesi į valdžios įstaigas ir teismus. Žmonės tąsyk daro savo teismus, baudžia jiems nusidėjusius ne sulyg teisių, bet sulyg savo manymo. Neužsitikėjimas teisėjams Amerikoj pagimdo lynčių teismus, Maskolijoj čielas eiles užmušystų. Ten vien žmonės godoja teismus, kur jie prisilaiko teisybės, kur ant teisėjų politiškiejie ar kitoki siekiai neturi įtekmės. Niekada gal nebuvo tiek užmušystų Europoj, kaip inkvizicijos laikuose, laikuose tikejimiškų teismų, nes tąsyk tikėjimas teisėjams neleido teisybę surasti, jis stovėjo augščiau negu krašto teisės, teismai skaudžiau baudė neištikimą netikėlį negu žmogžudį. Ir dabar Maskolijoj teismai panašiai elgiasi su valdžiai neištikimais.

Byla 169 pirmosios dumos atstovų, patekusių teisman už išleidimą garsaus Viborgo manifesto į Maskolijos žmonis, pasibaigė Peterburgo teisme. Teismas 167 dumos atstovus pasmerkė 3 mėnesiais kalėjimo tvirtynėj, vien du išteisino, kadangi tie teisinosi, jog nežinojo, po kuom pasirašo. Nereikia užmiršti, jog su nuteisimu kalėjiman rišasi dar nužudymas tulų pilietiškų teisių: ant toliau nuteistiejie mat negalėtų jau dalyvauti rinkimuose ir buti dumos atstovais; nors žmonės juos ir isrinktų, jie negali žmonių dumoj atstovauti. Nuteistiejie vienok nepasiganėdino teismo nusprendimu, bet pasirengę kreiptis į senatą, kuris gali arba užtvirtinti teismo nusprendimą, arba paliepti bylą perkratinėti iš naujo. Terp nuteistų yra įtekmingiausiejie pirmosios dumos atstovai; todėl jų teismas ir neišdryso bausti teip skaudžiai kaip socijalistų partijos atstovus antrosios dumos, kuriuos pasmerkė net keliems metams katorgon (prie sunkių darbų Siberijos kasyklose).

Užstojus reakcijai ir reakciją remiant dabartinei dumai, prasidėjo persekiojimas laisvesnių laikraščių ir rėmimas reakcijonieriškųjų laikraščių. Valdžios prisakyta ne tik jos įstaigoms, bet net valsčiams užsirašyti tulus reakcijonieriškuosius laikraščius. Užtai bausmės puola ant laisvesnųjų pakraipų laikraščių. Bausmė pasiekė ir išeinančią Vilniuje "Žariją."

Siunta mat, sulaukusi reakcijonieriškosios dumos, valdžia, kadangi duma laisvės persekiojimuose ne tik paremia Stolypiną, bet pati stato dar biauresnius žmonių pančiojimui reikalavimus. Persvara dumoj mat yra juodašimčių rankose. Klausymas tik, kaip ilgai ji siusti ir stabdyti žmonių norus įstengs. Teisybė, paalsinti žmonės šiuom kartu geidžia vien tvarkos ir ramybės, kad kaip nors atsigriebti, bet kad laisvės persekiojimuose valdžia paprastai nežino rubežių, juos per tankiai peržengia ir suerzina ir miegančius, vien ramumo geidžiančius; galima todėl tikėti, kad reakcijonieriškasis valdymo budas su dumos pagelba, ar be dumos, neužilgio vėl sukels Maskolijos žmonės prieš valdžią. Antrą kartą jie bus jau geriau susiorganizavę ir gal pasekmingiau kovos su valdininkų prispaudimu. Juo didesnis bus valdžios prispaudimas, juo greičiau jis prikels iš miego Maskolijos gyventojus.

Valdžios agentai jau vėl Prancuzijoj pradėjo paskolos jieškoti ,bet sutarimo dar nėra. Gal Prancuzija nepasiganėdys užgyrimu juodašimčių dumos ir pinigų ne skolys. Prancuziškųjų laikraščių daugumas nepritaria paskolai, ir dabartinę dumą tiesiok vadina tikru vardu. Be sveitimų pinigų ir Stolypin ne galės ilgai kraštą reakcijonieriškai valdyti.

New Yorko Vanderbilt, kaip praneša laikraščiai, skolina Peterburgo miestui 5 milijonus doliarių įrengimui elektriškųjų mieste galežinkelių. Na, o Amerikoj visi skundžiasi, kad net vietiniams reikalams Amerikoj nėra pakaktinai pinigų!

Dabartinė duma užgyrė 7 milijonus doliarių sušelpimui baduojančių rytinės Maskolijos gyventojų. Bet duona pabrango neišpasakytai visoj Maskolijoj, o žmonių uždarbiai dėl netvarkos, sumažėjo. Badas, brangumas duonos ir stoka darbo vėl gali riaušes pagimdyti.

CHINAI IR JAPONIJA.

Apsireiškus nekentimui japoniečių Amerikoj, besistengiant Amerikos randui uždrausti atkakti Amerikon japoniečiams darbininkams, kas butų sulaužimu senų sutarimų, vis tankiau Europos laikraščiai kalba apie karę Amerikos su Japonija. Net Berlyno laikraščiai užtikrina, jog prietikiai terp Amerikos ir Japonijos dabar toki, koki buvo terp Japonijos ir Maskolijos prieš karę. Teip ilgai trauktiesi negali. Paryžiaus laikraščiai praneša, jog išplaukus Amerikos kariškam laivynui iš Atlantiko į rytus, Japonija sutraukė į kruvą savo laivyną, apginklavo rezervos laivus ir išplaukė į Havai salų aplinkines. Japoniškiejie rezervos kareiviai, buvę Kanadoj, gavo prisakymą grįžti namon . Jeigu todėl visi laikraščių garsinami paskalai teisingi, tai tas rodo, jog Japonija rengia, drutina savo kariškas pajiegas. Jeigu užgimtų karė ir joje Japonijai teip pasisektų kaip karej su Maskolija, tai Japonija mananti, apart prigulinčių Amerikai salų, atimti dar Panamos kanalą ir jį pavesti terptautiškai kontrolei. Žinoma, dabar dar nieks negtli įspėti, ar ištikro bus karė, o dar mažiau galima įspėti, kaip ji gali pasibaigti.

Vienas vienok yra aiškiu: Japonija jieško Azijoj draugų ir padėtojų. Turinti didžiausią įtekmę ant rando teip vadinami "Seniejie Japonijos veikėjai" stengiasi savo randą prikalbėti prie ryšio Japonijos su Anglija patraukti Chinus. Japonija ir Anglija apsiimtų apginti Chinus, bet užgimus su kuom nors karei, Chinai turėtų padėti Japonijai, pagelbon turėtų siųsti japoniečių suorganizuotus žemės kariumenės regimentus. Į trumpą laiką Japonija turėtų suorganizuoti ir apginkluoti naujausiais ginklais ir kitus Chinų kariumenės regimentus. Žmonių Chinams netruksta, jų yra tiek, kiek turi gyventojų visa Europa.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus miesto valdyba vėl sumanė naują mokestį: — uždėti antčdėlį ant atvažiuojančių Vilniun žmonių. Kaslink to sumanymo ji kreipėsi į Peterburgo, Maskvos, Odesos ir kitų miestų Valdybas, sužinoti, kokį uždėti ančdėlį ant atvažiuojančių Vilniun žmonių.

(Iš "V. Ž.")

Nakti, lapkričio 22 d. pasmerktasis Vilniaus apskričio karo teismo mirtin, Sergiejev, už užmušimą policijos prižiūrėtojo Feodorovo, — jau pakartas.

Vilniaus mokslo apskričio globėjui šiomis dienomis buvo paduotas Kauno liaudies mokyklų direkcijos prašymas, kuriame reikalaujama, kad butų įvedama latvių kalba pradinėse liaudies mokyklose, kur yra tam tikras skaičius arba didžiuma mokinų latvių.

Gruodžio 2 d., vaikų prieglaudos draugijos biuste, 5 val. vakare, buvo parodytas naujausis budas išmokti nemokantiems lenkiškai skaityti ir rašyti. Tą naują išradimą rodė Kazys Promyk (Konradas Prošinski). Sis mokslo budas turi tą ypatybę, kad ypatos nepažįstančios nei vienos raidės, po tos vienos lekcijos galės pačios, be jokios pašalinės pagelbos, išmokti skaityti ir rašyti — tolesnis mokslas seksis lengvai. Tas K. Promyk'o mokymo budas pripažintas geriausiu visame pasaulyje.

Dr. Bagdanavičius praneša per "Viltį" No. 24, kad Vilniaus vyriausis telegrafo skyrius, telegramas, be jokių kliučių, priima lietuviškai rašytas, nes jis pats davęs delegramą lietuviškai ir priėmę, — bet prašą tik, kad butų aiškiai parašyta.

Lapkričio 26 d., naktį, policija darė kratą žydų sanvaitraščio "Morgenštern" redakcijoje; paimta daug rankraščių ir redakcijos kasa. Iš viso tą naktį buvo padaryta apie 25 kratos ir areštai tarp inteligentų ir darbininkų.

Lapkričio 24 d. vakare muzikališkos mokyklos salėje Vilniuj buvo Vinco Kudirkos atminimui vakaras "Žiburėlio" draugijos įtaisytas. Vakaro programas buvo labai įdomus ir įvairus. Buvo 2 dekliamacijos; perskaityti 3 referatai, sugriežta ant smuiko kelios Kudirkos sustatytos kompozicijos, o pagalios choras padainavo Kudirkos parašytą "Lietuva tėvynė!" o taipogi perdirbtą iš latviško "Tegyvuoja Lietuva". Pirmutinė skaitytoja p. Gabrielė Petkevičaitė papasakojo daug įdomių dalykų ypačiai iš laikų pasirodymo pirmų lietuvių raštų. Susirinkusi publika, sutiko rankų plojimu tą musų garbią nenuilstančią visuomenės veikėją ir rašytoją. Plojimu ir palydėjo ją referatą pabaigusią. Po to skaitė p. Kymantaitė taipogi labai įdomų ir gerai apgalvotą referatą apie Kudirkos literatiškus raštus, jų geras ir silpnas puses. Paskutinė kalbėtoja p. Žymantienė -Žemaitė papasakojo labai įdomius faktus apie tai, su kokiu paniekinimu ir neišsitikėjimu sutiko sodiečiai pirmus lietuviškus raštus. Abi skaitytoji, kaip naują dar kįlantį talentą (p. Kymantienę) taip ir visiems jau žinomą rašytoją p. Žemaitę (Žymantienę) publika apdovanojo gausiais plojimais.

Lapkričio 23 d. Vilniaus karo apskričio teismas nagrinėjo bylą M. Matilskio, kaltinamo pasikėsinime ant sargybinio Gulejevo gyvybės ir pasmerkė jį pakarti. — Gynė prisiekusis advokatas Tarchovskis.

Pasmerktiemsiems miriop p. Jarulskiui ir V. Stameliui mirties bausmė pakeista katorga ligi gyvos galvos.

Lapkričio 28 d. policija padarė kratą d-ro Rozenthalio bute, — po kratos policija areštavo jo žmoną. Tą pačią naktį taip-pat areštavo policija dantistę Kremer.

Vilniaus kariumenės apskričio vadas pasmerktam Kačanovičiui už apiplėšimą kun. Voitiekuno, mirties bausmę pakeitė katorga ligi gyvos galvos.

IŠ TRAKŲ.

Trakų viršininkas (Vil. gub.) pranešė Vilniaus gubernatoriui, kad dėlei javų pabrangimo žmonės paviete pradedą nerimauti, ir kad tas nerimas grąsinąs pareitį į maištą.

IŠ KAUNO.

Lapkričio 18 d. šventadienis. Gražus, sausas šaltokas oras —sausi keliai. Jau nuo kelių dienų susiėją čionykščiai lietuviai viens klausia kito: "Na, ką? Ar rengiesi prie atidengimo *lietuvių* mokyklos buti?" — "A! Šančiuose? Reikia buti. Darbininkai.... jie savo triusu, savo skatiku įsteigė sau "mokslo rumą".... Butinai atvyksiu".—

Apie 1-mą po pietų valandą, antrą — jau tramvajais ar tai pėkšti traukia stoties link lietuvių bureliai. Ypač jaunimo: tai "Saulės" kursistai ir kursistės, arba ir taip žingeidųs vyrukai. Visi jie drąsiai lietuviškai kalba. Merginos tautiškuose rubuose. Tramvajaus tarnai mandagiai lietuviškai kalbasi. Na, o Kaune, dar retai tas atsitinka: vis daugiau "po ruski", arba "po polskiemu".

Ties mokyklos namais didelė žmonių kuopa. Pilnas vidus, kokia 3 — 400 žmonių, ne visi sutilpo. Mokyklos butas augštas, didelis, metasi į akis tarp mažyčių, žemų Šančių kvartalo gritelių. Žiurint į taip didelį namą, darbininkų triusu pastatytą, žmogus lengviau alsuoji, širdis greičiau tvaksi, akįs prašvinta.... Jauties, kad vis tik gyvenimas netoks jau kvailas, kad yra ką jame veikti, kad verta veikti.... Žiuri į minią dirbtuvių darbininkų ir jų skaruotas žmoneles, manai sau: "Kokia tai spėka! Kokia tai medega pastatymui visuomenės buvio ant tvirtų demokratiškų pamatų! Tik daugiau jiems šviesos, daugiau susipratimo ne vienoje kokioje šakoje, bet šviesos, tikrai gaivinančios žmogaus širdį, žmogų tobulinančios kaipo: žmogų, pilietį, tautietį....

Pilna mokyklos salė svečių, mokiniai (į 60- ypatų), pavyskupis pradeda, atsistojęs, kalbėti. Visa salė klauso: vieni su aklu pasidavimu, kiti kritiškai, bet vieni ir kiti su dideliu žingedumu. Taip retai tenka savo ganytoją į aveles kalbantį išgirsti.... jiems suprantamoje kalboje. Kalba lietuviškai, kalba gana ilgai.

Toliau kalbėjo keli kunigai ir svietiški. Baigdamas, paminėsiu vieno darbininko kalbą, kurio kalba yra pabriežimo verta. — Skundžiasi darbininkai, kad "tėvai negalėjo juos išmokinti, neturėjo kur vaikus leisti. Augo jie tarsi gyvulėliai ant gatvių išdykaudami, biaurių pavyzdžių mokomi. Ištvirko, pasileido. Išsižadėjo doros, nes jos nejčiepyjo mažam, išsižadėjo savo kalbos, nes nieks jos ištvirkęs nebrangino. Paleistuvystė, girtuoklystė iščiulpė iš jų doros, žmogystės šventus ženklus.

Užtataigi reikalinga kuodaugiausia po miestus lietuviškų mokyklų, kame tie apleistiejie rastų sau dvasišką maistą. Su dvasios išsitobulinimu eis greta ir tautiškas susipratimas. Tat, kuodidžiausius kloties Šančių darbininkų mokyklai. Garbė lietuviams darbininkams, kurie pirmi įsteigė sau nuolatą mokslo įstaigą.

Paukštis.

Lapkričio 23 d. apie 6 val. vakaro sankrovoje vartotojų draugijos "Nemunas" buvo sprogimas, kurio trenksmas išgriovė dviejų langų stiklus. Sprogimas atsitikęs tokiu budu: Tulas tarnautojas Požileckis, įpylęs į degančią krosnį visą svarą žibalo, ir pertai, taip kaip jis pats pasakoja, kilo sprogimas. Pribuvusi policija padarė "Nemune" kratą, bet nieko nerado; — taip-pat buvo padaryta krata Požileckio bute, pas kurį rado revolverį. Požileckį policija suareštavo.

(Iš "V. Ž.")

IŠ ŽAGARĖS,

Šiaulių pav.

Nuo pavasario turime mokytoją lietuvį. Mokina jis viską lietuviškai. Užtat mokinių mokykloje yra tiek, kiek nėkuomet nėra buvę. Seniau budavo užvis daugiau pusantro šimto, iš jų ko ne didesnė pusė latviai, šįmet gi mokinių yra jau pustrečio šimto ir vieni lietuviai, — tik 30 latvių. Mokiniai nebtur kur susėsti, sėdi ant suolo po 7 — 8, kur paprastai gali susėsti tik 3; dar atsitinka, kad kol vieni rašo, kiti stati stovi, o paskui šie sėdasi ir anie pastovi. Tokiai daugybei mokinių tik vienas mokytojas tėra. Tiesa, buvo antras, jaunesnysis, rusas, ką tik iš Panevėžio seminarijos, bet dėl mažos algos, kelias dienas pabuvęs, išvažiavo geresnės vietos jieškotis. Jaunesniamjam mokytojui algą moka iždas, 300 rublių metams be niekur nieko. Su tokia alga galima tik iš bėdos pramisti. Butų gerai, kad valsčius padarytų nutarimą iš savęs pridėti kiek prie antrojo mokytojo algos, jei tik valdžia atsiųstų lietuvį, arba dar geriaus, jei leistų pačiam pasijieškoti. Ir vyresniojo mokytojo alga dėl tokio darbo yra permaža.

Latviai įsikurė Žagarėje draugiją ir šįmet įsteigė mokyklą. Mokinama joje latviškai, vyresniuosiuose skyriuose dar vokiškai ir rusiškai. Narių mokestis yra 3 rb. kasmet; jų vaikai moka už mokslą 12 rublių už metus. Mokytoją samdo pati draugija, direkcija tik užtvirtina. Jam algos paskiria 500 rub. bustas, šiluma ir šviesa. Mokinių yra jau 150. Dėto valsčiaus mokykloje skaitlius latvių mokinių sumažėjo. Žada samdyti antrą mokytoją, vienas neapsidirba.

Stungių ukininkas Laikunas buvo padavęs direkcijai prašymą, kad jam leistų įsteigti Žagarėje privatinę dvikliasę mokyklą, — valdžia neleido.

Knygininkas Marcinkas buvo padavęs gubernatoriui prašymą, kad jam leistų įsteigti knygyną-biblioteką — knygoms skolinti pasiskaitymui. Valdžia neleido.

Žagarės skolinamai - taupomoji draugija iš savo pelno per visuotinąjį susirinkimą vasaryje šių metų paskyrė 50 rublių knygyno įsteigimui prie banko. Tuojau buvo paduotas gubernatoriui tam tikras prašymas. Kaip matai sueis metai, o atsakymo vis nėra; nežinia, leis ar neleis.

Į Žagarės valsčiaus raštinę pareina "Lietuvos Ukininkas" ir "Vilniaus Žinios". Gr.

Žagariečiuose javai kuliama garo kuliamomis mašinomis. Parveža iš kur-nors tokią mašiną į sodžių ir eina ji iš kiemo į kiemą, kolei visas sodžius išsikulia. Kaimynai leidžia vienas kitam savo darbininkus talkon. Toks retas svetis, kaip mašina, yra gausiai degtine ir alumi vaišinamas. Per ištisas sąvaites, kolei tik išveža mašiną iš sodžiaus, viso sodžiaus darbininkai nespėja išsiblaivėti. Keletą stiklų alaus ir kokią čerką — kitą degtinės, išgėrusiam mašina rodos brolis, su kuriuo apsikabinęs, suktinį šoktum. Užtat ir nelaimių atsitinka nuolat. Šitai 20 d. lapkričio Žučiuose nutraukė vienam darbininkui kairiąją ranką ligi pat peties; liko žmogus lušas, jei tik nemirs iš kraujo nubėgimo. Neseniai Skaizgiryje vienai jaunai merginai nutraukė pusę pėdos. Lengvesnių sužeidimų ar užgavimų atsitinka kone kasdien.

Darbininkas.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ SKAISGIRIO,

Šiaulių pavieto.

Pernai Skaigirio kunigas, kalėdodamas, beveik kiekvienuose namuose paliko dovanoms knygpalaikę: "Žydai nori mus praryti". Tos knygutės pasekmės buvo tokios, kad šįmet, įsikurus Žagarėje vartotojų draugijai, kurios tikslas yra išsiliuosuoti nuo tarpininkavimo žydų, Skaisgiriečiai, kiek kurs išmanydami, stengės tą draugiją ardyti. Valsčiaus sueigoje, kuomet buvo, tariama, ar užleisti draugijai pliacių sankrovai pasistatyti, ar ne, Skaisgiriečiai visa gerkle šaukė, kad nereikia draugijos, nereikia jai pliaciaus. Bet daugumu balsų sueigoje buvo nutarta išnuomoti pliacių dvylikai metų. Tuokart Skaisgiriečiai ėmė tartis jau pra[illegible]tus muryti namus nugriauti. [illegible]ni (kartu su Žagariečiais) s[illegible] telegramą gubernatoriui, kiti rašė jam prašymą, nors po prašymu neišdryso nė vienas pasirašyti. Skaisgirio miestelio Alsys ir Vaitiekunas vieną nedėldienį rinko nuo kiekvieno, ką tik patikdami, po pusę rublio advokatams samdyti. Budraičių Baltrušaitis ėjo per aplinkinius sodžius iš kiemo į kiemą ragindamas visus, kad paskirtą turgaus dieną susirinktų Zagarėje namų griauti. Vienu žodžiu Skaisgiriečiams pasirodė, kad žydai tik nori juos praryti, o vartotojų draugija tai jau ištikro prarys netik Skaisgirį, bet ir visą Žagarės valsčių. Juodašimtiškos kalėdų dovanos pasekmė buvo juodašimtiškas subruzdimas. Turiu pridurti, kad kokie du ar trįs iš Sakisgiriečių yra prisidėję prie vartotojų draugijos. Kurmis.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ SVĖDASŲ,

Ukmergės pav.

Ar galima mokyklų inspektorius pavadinti šviesos ir apšvietimo platintojais? Tai jau ne.... Rusas mokintojas, suprasdamas, kad jis čia nereikalingas ir nekenčiamas, kaipo rusas, meldė direkcijos jį perkelti į Maskoliją. Ilgai nesulaukdamas atsakymo, nuvažiavo į Kauną direkcijon pasiteirauti apie dalykų stovį. Ten jis sužinojo, kad išvažiavo į Svėdasus globėjas ištirti priežastis vaikų nesilankymo mokyklon ir pagrįžo namo. Tiesa. Atvažiavo globėjas tardyti lapkričio 5 d. Na tai čia ir pasirodė, kas per ponai tie globėjai! Sušaukęs kelis vyrus-miestelėnus (apie 7 ar 8), patsai pradėjo klausinėti, kodėl neleidžia mokyklon vaikų? Sie atsakė, jog neleidžia vaikų dėlto, jog joje yra rusas-mokytojas. Tada globėjas pasakė, jogei rusas-mokytojas butinai turi buti liaudies mokykloje Jeigu ne vyresniuoju, tai antruoju (Svėdasuose rusas vyresniuoju) Dėlko? Kam jis čia reikalingas neišaiškino. Tik: "byt po semu" ir gana. Net jau rusas-mokytojas supranta, kad rusams-mokytojams čia ne vieta, o globėjas, matyti, kitaip mano apie tą. Nors jis (rusas-mokyt.) meldė globėjo perkelti jį į Maskoliją, bet gavo įdomų atsakymą: ne, sako: "mes branginame čia rusus mokytojus". Šia tau penkios!.... Tai gi kuoaiškiausiai ir matos, kas rupi tiems poneliams: ar musų vaikučių apšvietimas, ar jų tiesiok sukvailinimas mokytojais, nemokančiais mokinių prigimtos kalbos. Dar net jis taip išsireiškęs: Maskolija ir taip daug nusileido, tai yra davė vietas lietuviams-mokytojams. Na jau matyti, kad iš jo "tikrasis rusas".— Tai taip Svėdasuose ir pasiliko ant vietos rusas- mokytojas. Ak prižadėjo jį perkelti (tik ne į Maskoliją), o čia atsiųsti vyresniuoju lietuvį-mokytoją, o antrą rusą, mat dabar vyresniuoju rusas, o pagelbininku lietuvis. Didelė malonė! Gali globėjas pasidžiaugti, nes jau ir vaikai mokyklon pradeda eiti. Matyti jo tardymas pertikrino žmones, kad be ruso-mokytojaus neapsieis, o vaikai gali pasilikti nesimokę. O. J. M.

(Iš "V. Z.")

IŠ KARKLIŲ,

Ukmergės pav.

Žmonės čia gana turtingi ir pusėtinai yra susipratusių, bet daug dar yra ir tamsuolių-girtuoklių. Kad girtuoklystė čia prasiplatiuusi matyti kad ir iš to, kad šįmet išdygo keturios naujos aludės, o žydelis Binka prie pat bažnyčios pasistatė sau grįčelę ir padarė parapijonams pas save "užeigą".... Laikraščius mažai čia kas skaito. "Kam mums — sako — tas laikraštis ar knyga, juk męs ne "sicilistai", kad skaityti".

Girdėtis, kad kun. Rimeikis, vietinis klebonas, ketina rimtai pradėti kovoti prieš girtuokliavimą. Jis su susipratusiųjų ukininkų pagelba sutvėrė "ukio ratelį", ketina [illegible] įkurti [illegible] pažino[illegible] laišką. Reikėj[illegible] literat[illegible] timas [illegible] nigui[illegible]

Olszewski
2 S. Halsted St

IŠ KALVARIJOS,

Mūsų kalėjime didžiausia betvarkė. Neseniai atvyko į čia gubernatorius ir atstatė nuo vietos kalėjimo viršininką T. R,. o jo vieton paskyrė T. Sprižalskį. Šis tuojaus pradėjo kibti prie kalėjimo sargų, ypač prie tų, kurie tarp savęs lietuviškai kalbasi. Ir taip, atstatė nuo vietos T. Jankaucką už tai, kad turėjo ne valdžios duotą, bet savo švilpuką, atstatė taip-pat T. Kujavą ir Liutkevičių, kad tiedu davė kaliniui savo laikraščius taisyti, bet tasai nepataisė, nes neturėjo reikalingų įrankių. Atstatytiejie nuėjo pas viršininką pasiteisinti, bet nieko nepešė. Viršininkas paklausė jų ar moka lietuviškai ir gavęs atsakymą, kad noka, tuojaus liepė jiems prasišalinti.

Kaliniai.

(Iš "V. Ž.")

IŠ VERŠIŲ SODŽIAUS.

Sintautų parap. Naum. pav.

Lapkričio 25 d. nežinomi piktadariai 9 val. vakare nušovė maluno savininką, vokietį Nolių. Piktadariai ligi šiam laikui dar nesusekti. Buvo areštavus policija porą ypatų, bet ir vėl paleido.

Piktadarių buta gana gudrių:— nušovus velionį, kad nepadaryt blėdies malunui, jie jį sulaikė; jo žmona, išgirdusi šuvį ir matydama sulaikytą maluną, po valandos ėjo žiurėti, kas atsitiko ir rado savo vyrą gulintį prie durų negyvą; negana to: rado nukabintą laikrodėlį ir išverstas kišenes, — matomai, užmokesnio jieškojo už "darbą"!... Ir Lietuvoje karo lauko teismų pasekėjai atsiranda!....

Mikų Dėdė.

LIETUVIAI RYGOJE.

Apšvietimo draugija "Žvaigždė" užlaiko Rygoje penkias mokyklas, įkurtas įvairiose miesto vietose. Tų mokyklų vis-gi dar neužtenka. Reikalinga įkurti mokyklos dar šitose vietose: miesto viduryj, Torensburge, ant Kotrynos dambos ir Šreienbuše. Bet nelengva tas įvykdinti. "Žvaigždė" turi 800 sąnarių. Skaičius didelis! Nelaimė tik tame, kad kitasai, sykį įsirašęs draugijon, nesistengia ir toliau pildyti sąnario priedermes. Mokslas mokyklose apmokamas (10 rublių metams už vaiką). Bet-gi mokyklos savaimi negali gyvuoti: prisieina pridėti prie kiekvienos po keletą šimtų.

Tuo labiau, kad nemažas skaičius yra vaikų, už kuriuos nė skatiko neįplaukia į draugijos kasą dėlei neturto, bedarbės.... Tokiems vaikams reikalinga ateiti į pagelbą dar-gi mokslo įrankiais — knygomis, sąsiuviniais — ir dažnai rubais. —

O iškur surasti tam viskam reikalingos lėšos?

Mokymo dalykuose gali susitelkti žmonės įvairių pažiurų. Rygojgi to nėra. Čionai lietuvių pašalpos draugija ligšiol žiuri nemaloniai į "Žvaigždę". Pašalpiečiai sako, kad "Žvaigždė" norinti jiems koją pakišti. Bet kame dalykas— tur-but jie ir patįs nežino.

Ir vietoj paduoti ranką, paremti apšvietimo darbą, atsisako daryti ir tokius palengvinimus, nuo kurių "Žvaigždė" galėtų daug laimėti, o pašalpiečiai nieko nenustotų. Pasielgimas kai-kada pašalpiečių stačiai negražus, jeigu dar ne blogiau.

Tuo tarpu abidvi draugijos galėtų gyventi, dapildydamos viena antros tikslą.

Abiejų draugijų idėjos rimtos ir turi pamatus.

Pašalpiečiai nori pagaliaus ir patįs pradėti steigti mokyklas. Geros kloties, geidžiame jiems tame darbe. Bet vis-gi reikėtų geriau apsvarstyti pašalpiečiams šitą žingsnį.

Dalykas tame, kad pašalpiečiai gali įsteigti vieną, pagalios dvi mokykli; daugiau ir nemano. O ar gal visi pašalpos sąnariai, kurie gyvena tolymiausiuose miesto pakraščiuose, siųsti savo vaikus į vieną arba į dvi vieti? Be abejonės negali. O užlaikymas vienos tik mokyklos apsieina arti 1000 rub. Už mokslą galima bus surinkti labai nedaug, nes sąnariai norės arba visai už dyką naudoties mokslu, arba mokėti labai nedaug. Kitoniškai visai nėra išrokavimo ir patiems sąnariams turėti "savo mokyklą".

Ar nebutų geriaus, kad pašalpiečiai, paskirdami kokią sumą [illegible] išsilygtų sau kiek pi- [illegible] mokyklo- [illegible] dabar yra įvairiose vietose, o su laiku gal dar labiau išsiplėtoti.

Čionai laimėtų ir pašalpos ir apšvietimo draugijos. Prie pašalpos noriaus žmonės prisirašytų, jeigu bus mokyklos pigesnės sąnariams; įnašai į draugiją nepasididintų, o naudos butų daugiau, "Žvaigždė" gautų nuo pašalpos draugijos kiek skatiko, kurį galėtų sunaudoti atidengimui naujų mokyklų.

K. Venclauskis.

(Iš 'V.Ž.')

J. BILIUNAS,

(Zakopane, Galicijoj).

Naktį į Lapkričio 25 d., kada Vilniuje "Žiburėlis" surengė vakarą atminimui V. Kudirkos, Lietuva nustojo dar vieno mylimo sunaus ir žiburio doros ir šviesos Jono Biliuno. Kudirka, Vaičaitis, Višinskis, Kisielius, Jankevičia, Luckus, Biliunas ir daug kitų užtektinai rodos aukų ant aukuro neužganėdinto Molocho. Lietuva laukia, kada gi jos sūnūs pradės dirbti, pašvęsdami savo spėkas ir talentą jos naudai. Bet palikit tuščias svajones — likimas sprendžia kitaip ir nyksta, nyksta tos spėkos, kurios galėjo ir turėjo buti Lietuvos garbe. Ką tik grįžau palaidojęs draugą Biliuną. Sunku man dabar ką nors ypatingo pranešti. Galiu tik pridėti, kad sunku ir liudna mirti tarp svetimųjų.

Ant laidotuvių buvau tik aš ir dar viena lietuvė p. Grauvogienė. Lietuva net žinot nežinojo. Bet jei žinotų, tai tukstančiai širdžių greičiau užplaks ir ašaros riedės iš akių žmogaus, kuris buvo skaitęs "Liudną pasaką".

Tegul bus tau žemė lengva, gerbiamas drauge.

Vincas Patramentas.

(Iš "V. Ž.")

Biliunas rašė po pseudonymu Gražys. Kol mokinosi Šveicarijoj, jis buvo stipendijatu "Aušros" dr-stės, bet apsirgęs, turėjo apleisti universitetą. Norėdamas gydytiesi, kreipėsi į Amerikos lietuvius, melsdamas bent paskolinti jam kiek pinigų. Savo laike "Lietuvoj" tilpo jo atsišaukimas, renkamos buvo ir aukos, bet lietuviškoji draugija sudėjo jam 15 dol. Ir renkant jo sušelpimui pinigus, neapsiėjo be vaidų. Rodosi dėl tų lietuviškos draugijos sudėtų 15 doliarių nevertėjo jo atsišaukimo nė garsinti laikraščiuose; kas jo sušelpimui sudėta, tai sudėta vien draugų, lietuviškoji draugija prie to kaipi visai neprisidėjo. Tas pats buvo ir su Kudirka, kurį, jam pasimirus, dabar garbiname, bet gyvam ėsant, apleidome. Garbinimo vienok nė vienas, nė kitas jau nereikalauja ir negirdi.

Red.

LIETUVIŲ DAILĖS DRAUGIJOS KOMITETO PRANE-.. ŠIMAS.

Rupindamas padaryti antrąją lietuvių dailės parodą, Komitetas buvo sumanęs atidengti šią parodą Vilniuje Gruodžio pabaigoje ir buvo net jau nurodęs dieną (gruodžio 23 dieną), kuomet ši paroda ketinama buvo įtaisyti.

Tečiaus neveizdint į nemažai padėtą darbą, įrengimas šiame laike parodos pasidarė visai negalimu. Svarbiausia priežastis, tai stoka atsakančio busto, kuriuomi butų galima pasinaudoti. Be to sužinota, jog iki šio laiko kai-kurie iš pažadėjusių dalyvauti parodoj negalį prisiųsti visų savo darbų. Pagaliaus Komitetas tikisi galėsiąs daugiau surinkti rinkinių tautiškamjam parodos skyriui, kursai kaip ir pirmoj parodoj ketinama surengti.

Todėl Komitetas savo posėdyje Lapkričio 26 d. yra nutaręs parodos įrengimą atidėti iki 15 dienos Vasario ir visi, kurie yra pasižadėję dalyvauti parodoj, užprašomi prisiųsti Vilniun savo darbus nevėliaus 5—10 dienos Vasario 1908 metų.

Lietuvių Dailės Draugijos,
Komitetas.

(Iš 'V.Ž.')

"LIETUVIŲ TAUTOS NAMŲ" KOMITETO ATSIŠAU- .. KIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Visus mus riša vienas jausmas, viena mintis, vienas noras tarnauti ir dirbti savo tautos, savo visuomenės labui. Kiekvienas iš mųs neša ir aukoja ką gali: vieni pinigus, kartais paskutinius, antri darbu, nekartą padėdami paskutines jiegas ir sveikatą, treti gabumą, kiti vėl ypatos laisvę — kiekvienas atiduoda, ką turi brangiausio. Tokiu budu beveik iš nieko kila redakcijos, knygynai, parodos, skaitlingos draugijos, teatro lošimai, chorai ir tt. ir tt.

Vis tai dar jauni medeliai, bet kaikur jau matosi sveikas, nusirpęs vaisius, kas parodo, kad mųsų dirva derlinga, kad mųsų darbas neina niekais.

Bet yra viena priežastis, kuri labai trukdo mųsų darbą. Tą priežastis yra tame, kad Lietuvos širdyj, jos istoriškame ir kulturiškame centre męs neturime savo prieglaudos, bet priversti esame po svetimus kampus slankiotis. Kiekvieno musų didesnio susirinkimo įvykdinimas priguli nuo to, ar męs atrasime kur tinkamą vietą. Jei vietos neatrandame ir sumanymas negali įvykti. Musų "Kanklės" neturi kur savo chorą vesti. Musų teatro lošimai ir koncertai atsibuna vieną kartą vienoj, kitą kitoj vietoj; pinigus mokėti reikia, o ištaigos jokios neturime.

Kad sutaisyti parodą — priseina visą miestą išvaikščioti, nusilenkti ir maldauti, o pagalios patirti, kad meldimas atmestas, tankiausiai dėl šovinizmo. Ir nieko negalima už tai pasakyti. Žmonės statosi namus sau, tiktai męs neturime savo pastogės, kur prisiglaustų musų kulturos žibintuvas. Ta pastogė bus "Tautos Namai". Nuo tos valandos, kuomet tie namai bus pastatyti, susitvirtins mųsų dirva ir męs paliausime buti elgėtomis, maldaujančiais prieglaudos savo mieste.

Kad padaryti galą tokiam kenksmingam padėjimui — Vilniaus lietuviai, susirinkę 14 d. spalių, nutarė įsteigti Vilniuje "Lietuvių Tautos Namus". Tam tikslui buvo išrinktas tam tikras komitetas iš 10 ypatų, ant kurių uždėta pareiga rupintis kuoveikiausiu to svarbaus visai tautai sumanymo įvykdinimu. Nevėliaus kaip dviem mėnesiam praėjus komitetas privalo sušaukti visutiną Vilniečių susirinkimą, išduoti anam atskaitą savo veikimo. Padaręs 4 susirinkimus "Lietuvių Tautos Namo" komitetas, po karštų ginčų ir rimtų apsvarstymų nutarė, kad tie "Tautos Namai" Vilniuje, ta musų bendra kulturos įstaiga turi buti taip didelė, kad joj patilptų:

1) salė teatrams ir koncertams su reikalingais tam kambariais;

2) salė skaitymams ir susirinkimams;

3) muzėjus;

4) viešas knygynas;

5) salė skaityklai;

6) salė dailos parodoms;

7) nuo 5 iki 10 kambarių draugijoms ir professijonalinėms sąjungoms ir

8) Kambariai atvažiuojantiems svečiams.

Kad butų aišku kiek galėtų apsieiti toki namai, komitetas nutarė kreiptis prie architektorių p. p. Jauniškos ir Vivulskio prašydamas sustatyti kaštų sąmatą. Apturėjęs sąmatą komitetas praneš visuomenei.

Tiek padarė likšiolaik komitetas. Visuomenė, kiek parodo jau įplaukusios aukos, gana karštai paėmė į širdį tą svarbų musų tautai reikalą. Tuomi paskatintas komitetas kreipiasi į visuomenę ir praneša, kad įvykdinimas to svarbaus mums visiems sumanymo, kad įvykdinimas Lietuvos sostapilėj Vilniuj "Lietuvos Tautos Namų" priguli ypačiai nuo duosnumo ir paturėjimo Lietuvos visuomenės. Visi laikraščiai užprašomi šį atsišaukimą perspauzdinti.

"Lietuvių Tautos Namų"
Komitetas.

(Iš "V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

TABAKO TRUSTO PRIEŠAI.

Nashville, Ten. 100 ginkluotų vyrų 3 d. sausio naktyj įsiveržė į miestą Russelville, Ky. ir uždegė kelias tabako krautuves prigulinčias Amerikos tabako trustui. Išdegino jie teipgi lentų piovyklas Browno ir kelias kitokias krautuves. Užpuolikai turėjo lyčynas ant veidų.

AUKSO IR SIDABRO PRODUKCIJA.

Washington, D. C. Sulyg surinktų iždo ministerijos žinių, pereituose metuose aukso produkcija Amerikoj buvo $5000000 mažesnė negu užpereituose metuose. Sidabro užtai iškasė Amerikoj ant milijono unciju daugiau. Alaskoj aukso iškasė ant $3000000 mažiau negu užpernai, Coloradoj ant $2,000000.

PETTIBONE IŠTEISINTAS.

Boise, Idaho. Čianykštis teismas išteisino antrąjį vakarinių kalnasių organizacijos vadovą Pettibone, apkaltintą už užmušymą buvusio gubernatoriaus Steinenbergo.

ANTROJI BYLA MILIJONIERIAUS THAW.

New York. 6 d. sausio prasidėjo čia antru kartu byla milijonieriaus Harry K. Thaw, kuris, už suvadžiojimą savo moteries, užmušė turtingą architektorių Stanfordą White. Pirmutinėj byloj teisėjai negalėjo susitaikyti: vieni norėjo užmušėją siųsti ant kartuvių, kiti gi visai išteisinti.

NUODAI SURYJE.

Wharton, Oh. Čia apsinuodino sanariai trijų šeimynų; daktarai penkių ypatų nesitiki išgelbėti. Visi apsinuodino nuo surio.

JAPONIEČIUS KAREIVIUS ŠAUKIA NAMON.

Vancouver, Brit. Col. Apsigyvenusių čia 100 japoniškų rezervos kareivių gavo prisakymą tuojaus grįžti Japonijon. Tai gi tas išrodo, kad Japonija vėl rengiasi karėn. Šiuom kartu vienok ji turi vien didesnius nesutikimus su Suvienytoms Valstijoms Šiaurinės Amerikos dėl bandymo čia neįleisti japoniškųjų ateivių ir užpuldinėjimų ant japoniečių.

AMERIKOS MEDIŠKA AKADEMIJA.

Pittsburg, Pa. Carnegie Institute likosi atidarytas susivažiavimas sąnarių Amerikos mediškos akademijos. Terp užmanymų, svarbiausias yra sutrumpinti medicinos mokslą nuo 8 ant 6 pusmečių. Europoj medecinos daktarai mokinasi 10 pusmečių ir tai dar, kol savarankiškais moksliškais darbais nepasigarsina, negauna daktaro dipliomo.

NETIKRI PINIGAI.

Washington, D. C. Iždo ministerija persergsti gyventojus prieš naujus netikrus 5 doliarinius pinigus, koki Amerikoj pasirodė. Pinigai tie yra sidabro certifikatai 1889 m. su portretu indijono Ompapa.

META LAUK NAMŲ SAMDYTOJUS.

New York. Kadangi namų savininkai pakėlė čia gyvenimų randas, tai samdytojai atsisakė randas mokėti, kol jų nenumažys. Namų savininkai su policijos pagelba pradėjo mėtyti laukan iš gyvenimų randų neužmokėjusias šeimynas. 5 d. sausio paduota teismui 600 skundų su reikalavimais išmesti iš gyvenimo randų nemokančius. Rytinėj miesto dalyj buvo smarkus susirėmimai minių, užstojančių už varomus iš gyvenimų ir policijos. Susirėmimuose daug žmonių tapo sužeistų. Daugelis vienok namų savininkų susiprato ir numažino randas.

EXPLIOZIJOS.

Pittsburg, Pa. Thomsono plieno dirbtuvėse atsitiko expliozija, kuri išgriovė tarpinimo pečius. Expliozijos du darbininku likosi užmušti, o 13 tapo sunkiai sužeistų. Iš sužeistų — šeši yra čia gimę, kiti ateiviai.
Minėtose dirbtuvėse dirba daugiausiai slovakų.

EXPLIOZIJA KASYKLOSE.

Albuquerque, N. M. Bernal kasyklose atsitiko smarki dujų expliozija, kurios devyni darbininkai likosi užmušti, o du sunkiai, gal mirtinai sužeisti.

GAISRAI.

Collinsville, Ill. Vienuose namuose, Stegero gyvenime, nuo liampos expliozijos užgimė gaisras. Ugnyję pražuvo trejatas Stegero vaikų, o motina sunkiai apdegė.

Philadelphia, Pa. Sudegė čia divonų dirbtuvės Tayloro & Co. Nuostolius skaito ant 150000 dol.

Pittsburg, Pa. Miestelyj Coal Cuner siautė gaisras, kuris išnaikino veik pusę miestelio. Nuostoliai gaisro padaryti dideli, bet dar neapskaityti.

Saginaw, Mich. Išdegė čia krautuvės Fatlee & Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Cleveland, Oh. Sudegė čia medžių krautuvės Fisher & Wilson Co.. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 125000 dol.

Coal Center, Pa. Siautė čia 2 d. sausio gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 150000 dol.

¶ New York. Sudegė čia ant South str. Derby Duck Co. trioba. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Muncie, Ind. Šustreikavo čia tarnaujanti ant gatvinių karų. Kompanija stengiasi karus leisti su streiklaužiais. Streikas užgimė todėl, kad kompanija atsisakė atnaujinti su tarnaujančiais senus kontraktus.

¶ Muncie, Ind. Streikai tarnaujančių ant čianykščių gatvinių karų traukiasi toliau, bet kompanijai pasisekė surinkti tiek streiklaužių, kad ji gali leisti, kaip papaprastai visus karus. Kompanija tiki, kad dabar streikieriai nusilenks ir streikas galutinai pasibaigs.

¶ Perth Amboy, N. J. Darbai eina čia blogai: vienos dirbtuvės dar neva dirba, kitos suvisu sustojo.

¶ New Castle, Pa. Shenango blėtos dirbtuvės, kurios buvo sustojusios, vėl pradėjo dirbti.

¶ Sulyg atskaitos Darbo biuro, vienam tik New Yorke dabar yra 125000 darbininkų neturinčių darbo, o tame skaitliuje 25000 išlavintų amatininkų.

¶ East Manchester, N. H. Čeverykų dirbtuvės, Royal Shoe Co. kurios buvo sustojusios vėl pradėjo dirbti. Prie darbo patilpo 750 darbininkų.

¶ Pottsville, Pa. Prasidėjo darbai Eastern Steel Co. dirbtuvėse. Prie darbo patilpo 1000 darbininkų. Dabar dirbs penkias dienas sąvaitėj.

¶ Mellville, N. Y. Čianykščios stiklo dirbtuvės, kurios buvo uždarytos, pradėjo vėl dirbti. Prie darbo patilpo, 3000 darbininkų.

¶ Uniontown, Pa. Trick Coke Co. numažino algas dirbančių prie kokso pečių darbininkų ant 17½%.

¶ Chicago, Ill. Yra čia daug darbininkų be darbo, kadangi daugelyj dirbtuvių sustojo darbai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

Darbai iš palengvo kruta; gyvulių skerdyklos silpnai dirba. Pribuvusiems iš Lietuvos arba iš kitų miestų sunku darbas gauti, daug yra žmonių be darbo. Čia susitėvrė "Jaunų Lietuvių Pasilinksminimo Kliubas". Jis pradėjo rupintiesi pakelimu apšvietimo.

5 d. sausio, 3½ val. po pietų, salėje "University of Chicago Settlement", 4630 Gross Ave., atsibuvo Kliubo parengta trečioji prelekcija. Skaitė F. G. Masionis— Istoriją Jurisprudencijos.

Žmonių buva ne labai daug, kadangi mat ne buvo garsinama, daugelis užmiršo, kad bus prelekcija. Atėjo keletas moterų ir merginų. Užbaigus, buvo kelt užklausimai ir prelegentas suprantamai viską išaiškino.

Juozas Vizgirdas.

Susirinko burelis užprašytų lietuvių pas Franciškų Demikį, pn. 77 W. 23rd Place, Chicago, Ill. 29 d. gruodžio. Tas mažas burelis linksmai laiką praleido. Prieš išsiskirstant pakalbėjome apie brangią tėvynę, musų senus tėvelius, brolelius, seseles prislėgtus carizmo naštos. Draugas Antanas Demikis užmanė paukoti, kiek kas gali sušelpimui tėvynės brolių. Tam draugai su noru pritarė, aukavo kiekvienas.

Sudėjo aukų $4.00, kuriuos paskyrėm kankiniams Lietuvoj vargstantiems. Pinigus persiuntėm "Lietuvos" redakcijon.

Vincas Brusokas.

PABAIGOJ SENŲJŲ METŲ.

Buvo paskutinė diena pereitų metų. Laikrodžio rodyklui slenkant prie dvyliktos senamjam metui tebepasiliko keletas minutų gyventi ant šios ašarų pakalnės. Viena Chicagos lietuviška stuba pilna prisirinkusi jaunuomenės. Savininkas stubos, ponas A. Bukauckas leido kiekvienam linksmintis— šokti ir dainuoti. Tai naktis, kurioje męs lietuviai, pagal amerikonišką paprotį, laukėme pradžios naujų metų. Stuba užė. Degtinė slinko nuo vieno prie kito, bučiuodama lupas ir suramindama nuliudusią širdį. Jei sakyčiau, kad męs gėrėm vieną vandenį, tai bučiau melagiu, bet kaip ten nebuvo, visgi nieko blogo neatsitiko. Besilinksminant, štai dirbtuvių triubos suriko, suuzgė; rodos kasžinko atsiduso ir vėl nutilo. Mat davė gandą, kad senis žilabarzdis pabaigė savo gyvenimą, o jaunas, gal geresnis užėmė jo vietą. Jaunuomenė pradėjo sveikintis linkėjo laimingų ateinančių metų. Tą patį ir aš dariau, nors ir žinojau, kad ateinanti metai man bus sunkesni, negu pereiti.

Tuli sumanesniejie broliai pradėjo kalbėti apie tautiškus ir ekonomiškus reikalus; vieni gailestavo, kad pereiti metai daug žadėjo, bet nieko neištesėjo, kiti manė, jog jeigu darbai eis gerai, tai ateinanti metai bus geresni.

Ant galo vienas daktaras pasakė trumpą prakalbą; jo žodžiai buvo gana svarbaus turinio. Iš pradžių apgailėjo savo "numirusį" draugą, paskui užmanė surinkti keletą grašių tautiškiems reikalams. Nė vienas iš susirinkusių neatsisakė, davė, kiek kas galėjo. Aš, nors menkai išmanydamas tautiškus reikalus, išlindęs iš kampo, kur visą vakarą žiopsojau, norėjau prisidėti, bet nežinau kodėl jie nepriėmė; sakė kad mano pinigai nereikalingi. Aš visą vakarą galvojau ir negalėjau dasiprotėti, kodėl jie teip padarė? Gal todėl, kad aš permažai suprantu tautiškus reikalus, o gal jie manė, kad aš tik vieną kvorterį turėjau. Bet ir be manę jie surinko $5.73. Pusę tų pinigų paskyrė moksląeiviams, o pusę kankintiniams. (Aukautojų vardai pagarsinti kitur. Red.)

Jonas.

IŠ SPRING VALLEY, ILL.

Darbai kasyklose truputį sumažėjo. Žmonių čia daugybė privažiavo; ne visi jie turi darbą.

Lietuvių supratimas žeingia vėžio žingsniu. 31 d. gruodžio Drstė Lietuvių Amerik. Ukėsų parengė balių su prakalboms. Kalbėjo drg. Milčunas apie revoliuciją Maskolijoj. Nors kalbėtojas aiškiai išrodinėjo maskoliškosios valdžios nedorybes, bet mažai buvo kalbai pritariančių. Keli čianykščiai pienburniai kėlė riksmą, laike prakalbų (ar jie protestavo, ar tik, kaip tai paprastai lietuvių susirinkimuose pasitaiko, nemokėjo priderančiai užsilaikyti? Red.). Moterys ir merginos laike prakalbų užsilaikė gražiai. Kadangi šita draugystė ne bažnytinė, tai ją boykotavo kuniginiai, neleido dukterų.

Šilakojo Kvietkas.

IŠ THORP, PA.

30 d. gruodžio buvo čia smarki audra ir lytus su žaibais. Žaibo žiemos laike aš dar kaip gyvas nemačiau. (Tas vienok kraštuose toliaus į pietus gulinčiuose buva gana paprastu. Pennsylvanija gi guli kur kas toliau į pietus negu Lietuva. Chicagoj turbut ne pereina ne viena lengvesnė žiema, kad nebutų žaibų ir perkuno. Rd.)

Darbai eina čia gerai, visos šitų aplinkinių anglių kasyklos dirba. Uždarbiai vidutiniai. Iš kitur atkakusiam darbas ne sunku gauti.

A. Mitkus.

IŠ VANDEGRIFT, PA.

Čia 27 d. gruodžio, lietuvių tarpe atsitiko žmogžudystė: boardingbosis peršovė savo boardingierį. Boardinbosis suareštuotas, bet nežinia, kada bus teismas. Pašautasis dar gyvas, bet nėra vilties, kad galėtų išgyti. Abudu paeina iš Suvalkų gubernijos.

J. D.

IŠ ELIZABETH, N. J.

10 d. gruodžio čia buvo parengtos prakalbos. Jas aprašė "Žvaigždė", bet aprašė neteisingai (tai ten priderėjo ir pataisymą siųsti Red.). "Žvaigždės" korespondentas sako, jog visi teisingai kalbėjo. Buk kun. Staknevičia kalbėjo apie pasaulės surėdymą. Tu[illegible] tarpu jis vien savę gyrė; tol[illegible] peikė laikraščius "Lietuvą" ir [illegible] Lietuvninkų". Antras, kol[illegible] Pranckevičia, kalbėjo apie ko[illegible] ten vienybę, tik negalima buvo [illegible] prasti apie kokią. Vincas Jusa[illegible] kalbėjo apie vakarinę mokyklą [illegible] žydus. Kalbos Jono Duikio nie[illegible] negalėjo suprasti. Ciprijonas k[illegible] bėjo apie lietuviškas draugyst[illegible] Pranis — apie apsaugos kompa[illegible] jas, kun. Šedvydis — apie Motin[illegible] lės draugovę; kun. Žindžius vi[illegible] ne kalbėjo, kadangi ir be jo bu[illegible] per daug kalbėtojų.

Grb.

IŠ WATERBURY, CONN.

Čia darbai ir pirma prastai ė[illegible] ant Kalėdų veik visos dirbtuv[illegible] užsidarė: vienos neaprubežiuota[illegible] laikui, kitos iki 2 ir 6 dienai sau[illegible] sio. Kiek paskui dirbs, dar než[illegible] nia. Sustojus darbams, žmonė[illegible] nežino kur dingti. Seniau, jeig[illegible] dirbtuvės sustodavo suvedimui r[illegible] kundų, tai darbininkai laiką pr[illegible] leisdavo girtuvėse, šluostydami ba[illegible] rus alkunėms; kaip kada tokiuo[illegible] susirinkimuose ir moterų balsa[illegible] buvo girdimi (nereikia užmirš[illegible] kad tokios moterys, koki vyrai, [illegible] vyrai vėl toki, kokios ir moterys [illegible] vyrai jieško moterų draugystės, [illegible] tos vėl vyriškos. Rd.). Dabar vis[illegible] kas tyku, turbut visi apmirė.

25 d. gruodžio, taigi per Kalė[illegible] das, Lietuvos Sunų d-stės buv[illegible] parengtas koncertas. Buvo teip[illegible] dainos ir dekliamacijos. Dainav[illegible] S. D. Teatrališkoji ir dainori[illegible] dr-stė "Marselietę", "Gegužin[illegible] dainą" kompanuotą Petrausko [illegible] "Noriu Miego" teipgi Petrausko [illegible] Dainos ne per geriausiai pasisekė[illegible]

Krikščiuniutė dekliamamo eil[illegible] Vaičaičio "Jau nustojo baubti [illegible] griaut kanuoles". Dekliamaci[illegible] publikai labai patiko. Išsaukt[illegible] dekliamatorė antru kartu dėklia[illegible] mavo Vaičaičio eiles "Drąsiau, b[illegible] abejonės ir baimės".

Žmonių buvo apie 150. Visa[illegible] pelnas eis draugystės kason.

Nesusipratėlis.

IŠ ST. CLAIR, PA.

Šitas miestas yra netoli Pottsv[illegible] llės; aplinkinėse yra kietų angli[illegible] kasyklos. Darbai čia blogai ein[illegible] Darbininkų yra daugiau negu r[illegible] kia, todėl darbdaviai mažai [illegible] nasi darbininkais. Yra daug[illegible] bininkų, kurie doliario ant [illegible] neuždirba.

Yra čia dvejos didelės an[illegible] kasyklos, kuriose dirba po tuks[illegible] tį darbininkų: yra tame skait[illegible] ir gerai uždirbanti, bet yra ir [illegible] nanti labai mažai, kadangi ne[illegible] ko unijos.

Lietuvių dirbančių kasyklose[illegible] čia 200, o į uniją priguli vos p[illegible] teipjau ir kitų tautų vos pusė [illegible] guli į uniją. Nėra mat terp [illegible] bininkų vienybės, per tai jie [illegible] stengia nė savo buvio pagerin[illegible]

Yra čia socijalistų kuopelė [illegible] pašelpinė draugystė. Iš viso li[illegible] vių yra apie 300, bet tame skait[illegible] je apšviestesniųjų yra labai ma[illegible] Laikraščius mažai kas skaito. [illegible] šeši lietuviški saliuninkai, 2 mė[illegible] pardavynės ir viena valgomų da[illegible] tų.

Buvo čia vienose kasyklose [illegible] sas mėgstantis išsigerti. Terp li[illegible] tuvių atsirado toki, kurie savo [illegible] kaitu uždirbtais centais jį vaiši[illegible] vo. Dabar kompanija jį iškėlė [illegible] tur. Jam pasitraukiant, terp [illegible] liakasių darė kolektą jo naud[illegible] surinko nuo tamsių žmonelių [illegible] dol. Na, o jeigu kasyklose s[illegible] džia kokį darbininką, tai nė [illegible] to negalima surinkti, o kol[illegible] tautiškiems reikalams čia visai [illegible] siseka. Mat tamsunams nauda [illegible] so, kuris skriaudė darbinin[illegible] daug labiau rupi negu labas da[illegible] ninkų arba nauda milijonų br[illegible] lietuvių! Tokius mat vaisius [illegible] duoda tamsumas ir nesuprati[illegible] žmogiškų pareigų.

Mainierius, U.

IŠ PITTSBURG, PA.

Apie musų miesto lietuvių ju[illegible] jimą beveik negirdėt, rodos jie [illegible] nieko neveikia, ar jų visai nė[illegible] Bet kurie veikia, perdaug užin[illegible] Męs veikiam pagal išgalę.

Parvažiavus Bagočiui iš Illin[illegible] ir atvažiavus jaunai merginai [illegible] Chicagos, Marijai Olytai, kuri [illegible] sirodė gabi kalbėtoja, ir pribuv[illegible] iš Maskolijos J. Lukoševičiui, [illegible] sitvėrė "trio" kalbėtojų ir pag[illegible] II Rajono L. S. S. nutarimą, a[illegible] važiavo aplinkines Pittsburgo [illegible] prakalbomis, kurios daug gero p[illegible] darė revoliucijos sušelpime, teip[illegible] socijalizmo propagandoj ir pakė[illegible] me susipratimo terp minių.

irmiausiai prakalbos atsibuvo spalių Pittsburge. Kalbėjo pa-ti trįs kalbėtojai ir drg. Kunc-as. Pasisekė puikiai. Surink-pie $26.00 aukų (pusiau: revo-jai ir literat. fondui). Vieti-ta kuo L. S. S. sustiprėjo ir o apie 34 narius.

3 dieną spalių atkako į Wil-, Pa., nedidelį miestelį pas sburgą. Bet nelaimė atsitiko: gėjai, nors paėmė svetainę, bet ininkas jos neatidarė ir publika, ios buvo labai mažai, ir kalbėto-sugrįžo be nieko.

o d. spalių kalbėtojai nuvažiavo ourtney, Pa., kasyklų kaimelį li Pittsburgo. Ten nukako Ba-ius, Lukoševičius ir Vrobliu-ičius, senas Russijos kareivis. rs žmonelių, kaimiečių tesusi-ko į 50 — 60, vienok, apart etas užsismaginusių, susirinki- nusidavė gerai. Keli prisi- prie vietinės kuopos L. S. S. apie $17.00 aukų surinkta.

27 d. spalio buvo susirinkimas aisvės" Alleghenyj. Buvo pri-a konstitucija, legalizuojanti draugystę visoj Amerikoj gy-nantiems lietuviams, ir besiskir-nt, pasakius Bagočiui porą žo-ių apie agitacijos terp darbinin-reikalingumą, draugai sumetė o literaturos fondan L. S. S. d. lapkričio atsibuvo prakal- Wilmerdinge (Pittsburgo miestis). Kalbėjo augščiau ėtas "trio" ir dekliamavo Kve-utė iš Pittsburgo. Prakalbos sekė gražiai, žmonių buvo pu-nai ir $21.00 aukų tapo su-cta revol. ir liter. fondan. Tik-tiek nelaimėta, kad per nesusi-timą vietinių L. S. S. kuopos ngų, naujai prie kuopos prisi-yt norinti nebuvo šaukti, ir to-budu gera proga pražiopsota. ip rodos priežasčia to yra nege-sekta, kuri vadinas garbės tro-mu. Gal duos Dievas drau-is dvasią šventą susiprast ir ivaržyt už tą, ko ne vienas ne-gauti, kol neužsipelnys.

o d. lapkričio buvo net dvejos kalbos: McKees Rocks'e Soci-stų ir Duquesne — tautiečių sivienyjimninkų, nors ir ten nas socijalistas kalbėtojas buvo. Kees Rocke kalbėjo Bagočius, ošev ičius, Marija Olyta ir ugevičius. Prisirašė 5 nau-raugai prie L. S. S. kuopos. nkta $31.00 aukų rev. ir liter. an (paskui, matyt, gal per ikimą, pasiųsti vien rev.; vis monijos ne pavienių ypatų i). Duquesne-gi kalbėjo J. liunas ir J. Miliauckas, de-avo Kveđeriutė. Nors ten ių dar visai nebuvo girdėti, asisekė ne tik juos surast, bet r S. L. A. kp. iš 13 sąnarių rt. Mat kaip gerai dirbt vi-! Kitur, kaip matyt, kurie dirbt, praleidžia laiką besi-mi už politiką ir teip pravėp-iką barniuose, čiagi, nors ir turim tautiečius ir socijalis-bet dirbam harmonijoj ir ne-iad nesipešam, bet vieni ki-padedam.

gruodžio buvo 6-tos kuopos S. susirinkimas vėl su pra-ms: kalbėjo Bagočius, Luko-us, Marija Olyta ir dekliau-Pauliokiutė. Aukų surink-00 literaturos fondan ir 6 raugai pribuvo kuopai.

gruodžio buvo susirinkimas Mokslo dr-stės. Terp kalų, rinkome organą 1908 mat, nors mes temokam c. menėsyj, už tai gaunam užrašytą pačios draugy-Aprinktu tapo "Lietuva", rugoja, buk kokios sukty-vę, ir jog senasis organas bė" gavusi daugiau balsų, ut antru syk reiks balsuot. tai gražus pavizdis kitoms ystėms: stengkitės, idant enas narys progresyviškos ystės gautų laikraštį savo iš kurio galėtų apsišviest.

d. gruodžio atsibuvo prakal-rengtos vietinių lietuvių ir sacijalistų kuopų Old City Žmonių buvo apie 600: ų, lenkų, rusų, žydų ir vo-bei latvių. Kalbėjo Ozol, sios dumos Maskolijos at-s, kurs nors typiškas latvys-ininkas, ir be jokių auksinių ar blizgančių čebatų, vienok odė suprantąs politiką, jos Maskoliškos tautos reikalus istus jos pakėlimui. Jei Ma-a turi tokius darbininkus, tai autokratizmui; jo dienos su-ytos, žvakė jo gyvenimo bai-degt. Jis kalbėjo rusiškai. as buvo Kozakievicz, Austri-rlamento pasiuntinys, ir nors listas, bet lenkas tautietis di-desnis ir prie kiekvienos progos "nezależnosc Polski" minėjo, o kas jau kliuvo jo seniems opozicijonistams "narodowiems demokratams!". Jeigu ta kalba but pašvęsta revoliucijai, vietoj jų klaidų perkratinėjimui, but gražiau skambėjusi. Trečias kalbėjo Bagočius. Nežinau dėl kokios priežasties, nesisekė jam, todėl greit pabaigė. Aukų surinkta $34.70. Jos atiduotos Ozolui Rusų Soc. D. P. Į lietuvių socijalistų kuopą prisirašė 7 nauji draugai.

Baigiant susirinkimą, buvo girdėt revoliucijonieriškos dainos lietuviškai, lenkiškai ir russiškai. — Mat Pittsburgiečiai nemiega!

Vargšas.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Šiek tiek protiškai prasilavinusiems, norintiems, bet negalintiems lankyt augštesnių mokyklų, vienatinis apsišvietimo kelias yra prelekcijos: geras prelegentas, kaip ant delno viską išklioja. Šįmet męs Brooklyne turėjome progą išgirsti prelekcijas. 24 d. lapkričio, ant salės p. Draugelio, Brooklyne, N. Y., skaitė prelekciją Dr. Matulaitis, —"Apie sūdėjimą žmogaus kuno".

Prelegentas aiškino trumpai, kiek galėdamas. Užbaigus prelekciją, buvo leista užduoti klausimai, tai ir pasipylė jų daugybė. Ant nekurių Dr. Matulaitis atsakinėjo, kitus vadino philozophiškais klausymais, per augštais, ypatiškais, ant kurių negalys atsakyt. Mat klausytojai stengėsi įtraukti prelegentą į diskusijas apie Dievą, sielą ir ar ištikro Dievas sutvėrė žmogų, (bet tie klausymai su prelekcijos tema nieko bendro neturi. R.), nes jeigu teip, tai ar sutvėrė jį tokiu, koks jis dabar yra? Kam reikė per milijonus metų eiti eveliucijos keliu? Jeigu ne, tai kam Dievui pripažyt žmogaus sutvertojo vardą?

Dr. Matulaitis tuos klausimus— be aiškinimo paliko turbut nenorėdamas bedievio vardą užsipelnyt, (greičiau todėl, kad jie nesiriša su prelekcijos tema. Red.). Vienok už prelekciją ir teip žmones plojo rankoms.

Sanveitė anksčiau p. Vininikaitis, studentas New Yorko Universiteto, technologiško fakulteto, laikė prelekciją iš astronomiškos ir fiziškos geografijos; paaiškinama buvo krutančiais paveikslais. Si prelekcija gana didelį įspudį padarė.

Užbaigoje ant užduotų klausimų atsakinėjo, aiškindams nesuprantamas kam vietas.

14 d. gruodžio p. Vininikaitis, laikė prelekciją Apie žemės žievės sluogsnius (taigi, turbut, aiškino geologiją? Rd.), kas jos viduriuose yra, kokią įtekmę kitos planetos turi ant žemės. Prelekcija tęsėsi tris valandas. Ant galo ant daug užduotų klausymų atsakinėjo.

15 d. gruodžio skaitė Vininikaitis Apie buvusius gyvus sutvėrimus ir išnykusius, ir apie pačios gyvybės paėjimą, aiškino, kokiu budu mokslinčiai ne spėjimais, bet persitikrinimu teisybę suranda.

Pabaigus, pasipylė klausymai. P. Vininikaitis išaiškino ir tuos klausymus, kurių aiškinti Dr. M. nenorėjo, (todėl, kad tie klausymai čia geriau rišasi su prelekcijos tema. Klausymais buvimo Dievo gamtos mokslai neužsiima. Red.)

Prisiklausęs.

IŠ BALDWINVILLE, MASS.

Lietuvių yra čia ne mažas skaitlius, bet terp jų nematyt nieko gero; yra vos keletas skaitančių lietuviškus laikraščius ir prigulinčių prie angliškų draugysčių, kiti paskendę tamsume, terp jų yra ne mažai lenkbernių.

Ateina čia apie 3 egz "Lietuvos", 1 — "Kovos", 1 — "Keleivio" 2 — "Saulės".

Yra čia keletas lietuvių vertelgų, keli turi savo stubas. Dirba yvairius darbus, daugiausia krėslų dirbtuvėj. Uždirba nuo $1.00 — $2.00 ant dienos, dirba 10 valandų.

K. P. S.

IŠ ERWING, MASS.

Lietuvių yra čia 4 šeimynos ir apie 15 pavienių. Daugumas dirba krėslų dirbtuvėj.

K. P. S.

IŠ FARLY, MASS.

Čia yra 4 šeimynos lietuvių ir apie 14 pavienių. Veik visi dirba popieros dirbtuvėj. Vienas lietuvys turi savo farmą, yra čia tik 1 Box shopis ir 1 popieros dirbtuvė. Uždarbiai: — $1.50 — $1.65 ant dienos.

Ateina čia 1 — "Vienybė", 1 — "Katalikas" ir 1 "Saulė".

K. P. S.

IŠ ORANGE, MASS.

Lietuvių yra čia pusėtinas burelis: yra ir mylinti skaityti. Čia ateina laikraščiai: "Lietuva", "Kova", "Vienybė", "Keleivis" ir "Saulė".

Draugystės nėra nė jokios. Keli priguli į Athol, Mass. Lietuvišką Draugystę. Yra vertelgos, vienas turi farmą, kiti stubas. Dirba dirbtuvėse, Machine Shop'ėj ir faundroj. Uždarbiai: už 10 valandų $1.50 — $2.00.

K. P. S.

VILNIAUS VYSKUPO ROPPO ATSTATYMO GARSAI.

"Vienybės Lietuvninkų", num. 48 patilpo straipsnelis apie buvusiojo Vilniaus vyskupo Roppo atstatymą. Straipsnelis tasai parašytas, taip sakant, labai sutraukytai, pilnas nenuoseklumų; bet tikslas jo visiškai aiškus — sukelti skaitytojuje apmaudą ant rusų valdžios dėl to svarbaus atsitikimo ir numesti nemalonų šešėlį ant patrijotų, statančių visas pajėgas apgynimui nuskriaustosios musų Tėvynės Lietuvos nuo paojingiausiųjų šiandien mums priešų — lenkininkų.

Skaitydamas tas nesuomones, nenoroms atsiminiau seniai užmirštają pasaką apie žmogų, tigrį ir krokodilių. Atkartosiu čion trumpai jos turinį. Ejo paupiu žmogus. Štai šoka ant jo nuo uolos piktasis tigris, kurs seniai tykojo čia jo praeinant. Bet savo keliu tigris, įsistebeilijęs į žmogų, visai nepatėmijo, kad čia — jau upės pakraštyje seniai prie jo paties taikytasi krokodiliaus ir laukia tiktai pagabios valandėlės, kada galės jį praryti. Ta valandėlė tai buvo ta, kada tigris šoko ant žmogaus. Jau tigris butų nutvėręs baisiais nagais ir dantimis nelaimingą žmogelį, bet nė nepajuto, kaip pats pakliuvo į nasrus krokodiliui, kurs jį pagriebė ir toj valandoj sutriuškino.

Ar tas žmogelis dabar tur pykti ant krokodiliaus, kad jis neteisingai ir be teismo prarijo tą, kurs šeip butų jį patį taip-pat neteisingai ir be teismo prarijęs?

Man rodos, kad anasai žmogelis, ištrukęs iš mirties nagų, vis dėlto jaus bent mažą kibirkštelę dėkingumo anam baisiamjam krokodiliui, nors tasai savo keliu butų prarijęs jį patį, jeigu čion nebutų jo tykojęs tigris.

Šitame konflikte Roppo su valdžia yra didis panašumas į viršuje pasektosios pasakos turinį.

Taigi, jei Roppas buvo "lietuvių nevidonas", kaip straipsnio autorius pats pripažinsta; jei jis ėjo prieš darbininkus", — kaip sako autorius; jei jisai buvo neapkenčiamosios "valdžios tarnas bernas", tai, rodos, nebutų ką čion nė burnos aušinti, ir prikaišiojant patrijotams kokį "lenkų ėdimą" ir "valdžiai meilumą".

Ogi tegul juodu abudu prasmenga nuo musų galvos! ir Ropas ir ta valdžia! Džiaugkimės, kad juodu kits kitą smaugia, rasitame tarpe mums kiek lengviau atsiras! Tie visi sentimentališkiejie aimanavimai musų namie augintųjų politikų dėlei "neteisingo", "be teismo", "barbariško" atstatymo Roppo ir išgujimo to "kryžinočiaus" iš pačios Lietuvos — stačiai yra nepermainomi. Yra seniai pripažintas politikoje gudriausiu principas *"divide et inpera"* (sulyg to principo elgiasi su mumis biurokratai ir aristokratai Lietuvoje"), o musų mažiulėliai politikieriai su savo "teisingaja" kakta nor visus biurokratų ir aristokratų murus sudaužyti. Ne, vyručiai, jųsų sentimentalizmas nedera politikoje. Jeigu jųsų širdelės tokios minkštutės, tai rašinėkite serenadas ir giedokite jas po langais savo numylėtomsioms, o nekiškite nosies į tuos darbus, kurių nė mažiumėlę nesuprantate.

"Vilniaus Žinios", o paskui jas ir "Nedėldienio Skaitymas", patalpinę Roppo apologiją, parodė tiktai savo politišką nesubrendimą, o naudos iš to nė jiems, nė Roppui nebus, tiktai, ką prieš Lietuvą meškiškai pasitarnavo.

Tiek pat tevertas, ir "Vilties" straipsnis "Vyskupui Roppui išvažiavus".

Šitame atvėjyje, vyručiai, reikėjo patylėti. Jei nemokate gudriai kalbėti, tai bent mokėkite išmintingai tylėti.

Aš neprileidžiu tos minties, kad katras iš šitų Roppo užtarėjų butų norėjęs į lenkų vamzdį papusti— to butų jau perdaug: tarp lietuvių tokių išgamų ir judošių dar, rolos, negali buti. Bet politiškosios šminties — tas tai musų veikjams labai truksta!

R. D.

NUPEIKIMAS LAIKRAŠČIŲ UŽ TALPINIMĄ APGARSINIMŲ.

Gavome laišką iš Minersville, Pa. kurs skamba šiteip:

"Musų laikraščiuose telpa pasiskundimai, kad žmonės neskaito laikraščių ir moksliškų knygų. Iš dalies tas teisybė, bet ar galima žmonis kaltinti už neskaitymą? Ar mus guodotinos redakcijos yra tikrai pasišventusios žmonių apšvietimui? Musų laikraščiai dirba vien savo bizniui: jų pilnos špaltos visokio menciaus stebuklingų apgarsinimų; bile jiems už apgarsinimus užmoka. Jie padeda išnaudoti savo brolius. Jie sako: apgarsinimai tai jų privatiškas dalykas, o kad "fekeris" išvilioja kelesdešimts doliarių iš biedno žmogaus, tas jiems nerupi. Atsitinka žmogui susirgti, eina jis pas daktarą, ir jei tas nepagelbsti, tai griebiasi rodos specijalistų, laikraščiuose pasigarsinusių, nuo kurių tuoj gauna, kad išgydįs ir drauge prisiunčia ir atsakymą, gyduolių už $10.50, antrą sykį už $9.50 ir tėip toliau per kelis mėnesius, pakol iš žmogaus viską išvilioja. Ant galo žmogus, netekęs nė sveikatos, nė pinigų, turi pats, pati ir vaikai kęsti badą ir šaltį ir su tuščia sauja gryžti prie naminio daktaro. Kokia tad žmogaus širdis gali buti ant laikraščio už melegingus apgarsinimus?

Tie stebuklingi daktarai yra tai musų C.... B.... ir kiti Chicagos mechanikai, kurie, sugriebę žmogaus adresą, siuntinėja visokius prigavingus laiškus ir vilioja pinigus. Aš velyčiau redakcijoms neužsiimti su tokiais daktarais, kurie savo stebuklais prižada net iš grabo žmogų prikelti, ką ir pats Christus nevisuomet galėjo padaryti, tada žmonės laikraščius skaitys".

J. W.

Rašėjas sako: — "Musų laikraščiai pilni apgavingų apgarsinimų, užtai jų žmonės neskaito". Sakydamas — "musų laikraščiai", matomai nurodo, buk tiktai lietuviški laikraščiai apgarsinimus talpina, o kiti ne; bet užmiršta, ar nežino, kad angliški laikraščiai, kurie šioje šalyje užima augščiausią laikraštininkystės vietą, tuos pačius apgarsinimus talpina, ir abelnai imant, jie daug daugiau turi apgarsinimų už lietuviškuosius, juose yra apgarsinimų daugiau kaip teksto, o vienok juos žmonės daugiau skaito negu lietuviškus. Angliški laikraščiai giriasi šimtais tukstančių skaitytojų, o lietuviškiejie vos tik šimtais tegali pasigirti. Taigi pasirodo, kad ne apgarsinimai lietuvius nuo skaitymo baido, bet kitokios priežastys.

Kas laikraščius skaito, tų didesnė dalis netiki į stebuklingus gydymus per laiškus, bet apsirgę, kreipiasi prie daktaro asabiškai. Į stebuklingus gydymus, į burtininkų užžadus tiki tik tie, kurie nieko neskaito, arba kurie tiktai teskaito stebuklingus apgarsinimus.

Rašėjas kaltina laikraščius už talpinimą melagingų apgarsinimų. Bet iš kur lakraštis gali žinoti, kuris apgarsinimas yra melagingas, o kuris teisingas? Kaip laikraštis nežino ar šitas Tamistos laiškas yra teisingas, ar jį rašė J. W. ar kas kitas, laikraščio išleistojas nė redaktorius ne gali atvažiuoti į Minersvillę tirinėti, kas jį rašė ir ar teisybę parašė, tik patalpino teip kaip jis parašytas, teip ir apgarsinimą, gavę negalime važiuoti į New Yorką, Bostoną ar St. Louis ištirti pasigarsinusį ar jis yra daktaru, ar moka gydyti, ar gerai gydo ir kiek už tokį gydymą ima.

Ir nuvažiavę negalėtume ištirti, nes mums daktarai neparodys kaip gydo ir kiek nuo kurio ima. Turėtume patys apsirgti ir eiti pas juos gydytis, kad patirti kaip kuris gydo.

Rašėjas sako kad, musų laikraščiai nepaiso žmonių apšvietimo, jeigu jiems už apgarsinimus užmoka tai ir talpina juos.

Jeigu kiti visi laikraščiai, talpindami apgarsinimus už mokestį nenusidėjo prieš savo skaitytojus, tai kodėl jau tik lietuviškiems laikraščiams apgarsinimai yra nuodėme paskaitomi? Galbut rašėjas sanprotauja, kad išleidimas lietuviškų laikraščių atseina dykai, gal mena, kad lietuviškų laikraščių darbininkai dirba už dyką, neima algų, tai jie gali atmesti apmokamus apgarsinimus ir net nuo skaitytojų prenumeratos neimti? Ne. Išleidimas lietuviškų laikraščių laug brangiau atseina negu angliškų, todėl kad lietuviški neturi gerai išsilavinusių mechanikų, nes tokiems nebuvo kur išsilavinti, o algos tokios pat ką ir angliškų. "Lietuvos" išleidimas kaštuoja apie $180 sanvaitėj, oper metus suvirš $9000.00. Tukstančiai iš dangaus nebyra nė lietuviškiems laikraščiams, juos reikia išrinkti iš apmokamų apgarsinimų ir prenumeratos.

"Lietuvos" išleistojas.

JUNGTINIO IR SEPTINTOJO L. S.-D. P. SUSIVAŽIAVIMO NUTARIMAI.

(Pabaiga).

Partijos suvažiavimas.

11. Centro Komitetas sušaukia Partijos Suvažiavimą vieną kartą kas met, tačiau ⅔ (dviem iš trijų dalių) miestų ir apskričių komitetų pareikalavus, gali but sušauktas nepaprastasis Partijos suvažiavimas.

12. Partijos suvažiavimas yra tiesuotu, jeigu jame dalyvauja dvi iš trijų dalįs (⅔) visų, turinčių but į suvažiavimą Partijos išrinktais, delegatų.

13. Centro Komitetas siunčia į suvažiavimą du atstovu, Partijos centralinių laikraščių Redakcija— vieną; miestai ir apskričiai — po vieną atstovą nuo kiekvieno 100 Partijos narių.

Prierašas 1.

Ypatinguose atsitikimuose Centro Komitetas turi tiesą minėtąją normą (vienas nuo 100) sumažinti lig vienas nuo 75.

Prierašas 2.

Svečiai, užprašyti į suvažiavimą Centro Komiteto, naudojasi jame patariamuoju balsu.

14. Kokiuo budu atlikti delegatų rinkimą, apie tai sprendžia miesto ir apskričio Komitetas. Vienas ir kitas patvirtina išrinktuosius. Nepatvirtintiejie gali skųsties Centro Komitetui.

15. Delegatai važiuoja į suvažiavimą išrinkusiųjų juos organizacijų pinigais.

16. Apie Partijos suvažiavimą ir jo dienos tvarką (apie tai, kas bus suvažiavime svarstoma) visoms Partijos organizacijoms turi but pranešta ne veliau, kaip prieš du mėnesiu.

17. Suvažiavimas renka Centro Komitetą.

Centro Komitetas ir Partijos konferencija.

18. Centro komitetas susideda iš 5 narių; visiems 5-iems renkami kandidatai.

19. Laikydamas Partijos suvažiavimų ir kenferenciją, Centro Komitetas:

a) vadovauja politiškam, agitacijos ir organizacijos Partijos darbe;
b) atstovauja Partiją jos santikiuose su kitomis partijomis;
c) tvarkina ir skirsto Partijos išlaidas ir Partijos darbininkus. Išlaidas skirstant laikosi suvažiavimo nustatytųjų normų;
d) leidžia Partijos raštus;
e) duoda atskiroms Partijos organizacijoms nurodymus ir įsakymus;
f) prižiuri darbą visų Partijos įstaigų;
g) vadovauja organizuojant ant apsigyvenimo vietos ir užtvirtina svarbesniuosius tame dalyke sumanymus;
h) veda ir eikvoja Partijos kasą;
i) sutaiso ir vikina bendruosius tame dalyke sumanymus;
k) išriša visokius nesusipratimus, kilusius tarp Partijos organizacijų.

20. Centro Komiteto nutarimai, jie tik jie laikosi C. K-to kompetencijos ribų, yra visoms Partijos organizacijoms ir atskiriems jos nariams priverstini. C. K-to nutarimus atmainyt tegali Partijos suvažiavimas ar konferencija.

21. Nutarti svarbesnius Partijos taktikos, agitacijos ir organizacijos klausimus, išaiškinti obejojamas programos vietas ir paskirstyti Partijos jėgas, Centro Komitetas sušaukia konferenciją. Konferencija susideda iš Centro K-to, bendrosios Partijos laikraščių Redakcijos atstovo, iš miestų ir apskričių Komitetų delegatų. Konferencija esti šaukiama reikalui atsiradus. Sumanymą Konferenciją sušaukti gali paduoti kiekviena organizacija. C. K-tas privalo sušaukti konferenciją, jeigu to reikalauja didesnioji visų organizacijų dalis.

Prierašas.

Partijos organizacijoms turi but pranešta apie šaukiamąją konferenciją bent 2 sąvaitėm prieš.

Miesto organizacija.

22. Miesto organizacijos pamatu yra fabriko arba amato Partijos kuopa.

23. Darbą kuopoj veda kuopos Centras, renkamas bendrajam kuopos susirinkime ir susidedąs kuomažiausia iš trijų žmonių.

24. Kuopos siunčia savo delegatus, demokratiškai renkamus į Rajono Konferenciją.

25. Rajono Konferencija susideda iš kuopų delegato ir rajono komiteto.

26. Rajono Konferenciją sušaukia arba rajono Komitetas, arba rajono organizacijos, sušaukimo pareikalavus pusei jų narių.

27. Rajono Konferencija svarsto taktikos ir organizacijos klausimus, kiek jie rajoną liečia.

28. Rajono Konferencija renka pusei metų rajono Komitetą ir jam kandidatus.

Prierašas.

Prie rajono Komiteto pridera miesto Komiteto delegatas.

29. Apie rajono darbą Komitetas taria su žinia miesto Komiteto.

30. Rajono Komitetas veda Partijos darbą savo rajone, vietiniuose reikaluose jis yra pilnai savirankis.

31. Miesto Konferencija susideda iš delegatų kuopų Centrų renkamų, miesto Komiteto ir C. K-to atstovo.

32. Miesto Konferencija šaukiama kas du mėnesiu.

33. Miesto Konferencija renka miesto Komitetą ir kandidatus jam.

34. Miesto Konferencija taria taktikos ir organizacijos klausimus, kiek jie miestą liečia.

35. Miesto Komitetas veda Partijos darbą mieste. Vietiniuose reikaluose miesto Komitetas yra pilnai savirankis.

36. Prie miesto Komiteto pridera C. K-to atstovas.

37. Miesto organizacijose ir įstaigose (rajonų Komitetai ir konferencijos) dalyvauja viresniųjų įstaigų atstovai, skiriami miesto Komiteto.

38. Miesto Komitetas skiria į C. K-to kasą 25% savo įeigų.

39. Žemesnėsės Partijos įstaigos duoda savo darbų apyskaitą augštesnėmsėms.

40. Vietinės organizacijos privalo taikinties prie Centro Komiteto nurodymų visuose atsitikimuose, kuriuose joms prisieina susidurti su svetimomis organizacijomis.

41. Renkant į visas Partijos įstaigas mažuma turi tiesą rinkti savo atstovą nuo kitų atsiskyrus, jei tik jos skaičius yra ne mažesnis paskirtos normos.

42. Partijos darbo vedėjai, atsiųsti į vietinę organizaciją C. K., naudojasi komitetuose sprendžiamuoju balsu.

Kaimo organizacija.

43. Kaimo organizacijos pamatu yra dvaro arba kaimo kuopa.

44. Kuopai sutverti reikalinga bent 3 žmonės.

45. Kelios panašios kuopos tveria Rajono organizaciją.

46. Darbą Rajone veda rajono Komitetas, renkamas pusei metų kuopų atstovų ir susidedąs kuomažiausia iš 3 žmonių.

47. Rajono Komitetas siunčia savo delegatus į apskričio Konferenciją proporcijonališkai Rajone suorganizuotų skaičiui.

Prierašas 1.

Kur kaimo apskritys yra sujungtas su miestu, abiejų konferencijos esti bendros; kur apskritys su miestu nesusisiekia, jo konferencijos šaukiamos atskirai.

Prierašas 2.

Miesto Komitetas yra lygus apskričio Komitetui.

48. Apskričio konferencija privalo rinkties kas trečias mėnuo.

Prierašas.

Visa kita kaimo organizacijoj yra taip-pat sutaisyta, kaip ir miesto.

Žydų Komitetas.

(Komitetas vesti darbui tarp žydų darbininkų).

49. Bendrasis darbo tarp žydų darbininkų vadovavimas priguli nuo Centro ir vietiniųjų Komitetų.

50. Darbas tarp žydų darbininkų, vedamas žydų kalba, taikinamas prie žydų proletarijato ypatybių, nesiorganizuodamas skiriumi nuo Partijos, yra kaip dalis bendrojo Partijos įstaigų įsakymų ir Partijos suvažiavimo nutarimų.

Prierašas.

Draugai-žydai renka į Partijos suvažiavimą savo atstovus bendromis statuto paskirtomis normomis.

51. Darbą tarp žydų darbininkų veda Žydų Komitetas.

52. Žydų Komiteto tiesos:

a) leidžia Partijos raštus žydų kalba ir paskirsto darbą tarp agitatorių (žydų).
b) sušaukia darbo apsvarstymui žydiškųjų organizacijų atstovų konferencijas;
c) Žydų Komitetas klauso Centro Komiteto nurodimų, o judviejų susirišimui C. K-to atstovas dalyvauja Žydų Komiteto darbuose.

53. Kaip įstaiga pildimui vietinio Komiteto nutarimų sulyg darbo tarp žydų darbininkų renkama centralinė žydų Sueiga.

54. Centraline Sueiga priklauso vietiniam Komitetui.

Prierašas.

Geistina, idant žydų ir krikščionių Sueigos jungtųs kur tik galima tarp savęs didesniam žydų ir krikščionių darbininkų susirišimui.

Centralinių Partijos organų Redakcija.

55. Centro Komitetas parenka centraliniems Partijos organams bendrąją Redakciją ir turi joje savo atstovą. Kilus nesusipratimams tarp Redakcijos ir C. K-to, juosius išriša artimiausi Partijos konferencija.

Santikiai tarp Partijos įstaigų.

56. Kiekviena augštesnioji Partijos įstaiga gali panaikinti nutarimus žemesnėsės, paaiškinus, dėko tai daro.

57. Partijos įstaiga, kuriosios nutarimas liko panaikintas, gali ant panaikinusiosios skųsties augštesniajai įstaigai; šiosios nutarimas yra galutinas.

(Priimta balsų daugumo.)

16. *Kaip suvažiavimas privalo but pavadintas.*

Sulig suvažiavimo padinimo, suvažiavimas nutaria: šis L. S.-D. P. suvažiavimas privalo vadinties "Jungtinis ir septintasis L. S.-D. P. suvažiavimas".

(Už — 11 bl., prieš — 6 bl.; susilaikė — 3.)

IŠ VISUR.

‖ Paryžiuj pereitą sanvaitę atliko pasekmingus mėginimus siuntinėjimo toli visokių fotografiškų paveikslų, persiutimui jų ne reikia vietų jungti vieloms. Išradėjas prie to naudojasi iš elektriškų vilnių, kaip ir bevieliniuose telegrafuose.

‖ Vienoje farmoje, 20 verstų nuo Sebastopoliaus, rado su naujausioms prietaisoms įtaisytą bombų ir explioduojančių medegų dirbtuvę. Rado čia ir keliasdešimtis jau gatavų bombų.

‖ Meksiko pakrantėse paskendo garlaivys "Iluzo" su ant jo buvusiais žmonėms; išsigelbėjo tik 3 ypatos.

‖ Vulkanas Vesuvius, pietinėj Italijoj, kuris kelis mėnesius ramiai užsilaikė, vėl pabudo ir meta iš kratero liepsną ir pelenus.

‖ Mieste Vancouver, Britishkoj Kolumbijoj, buvo smarkios muštynės japoniečių su baltparviais. Japoniečiai sužeidė kelis policistus ir ugnagesius.

‖ Europoj iki Naujų Metų didelių šalčių nebuvo, šalčiai atėjo su naujais metais. Vokietijoj netoli Frankfurto sušalo 3 ypatos, o ant maskoliškojo rubežiaus sušalo daugiau žmonių.

I.

‖ Ant Britiškojo kanalo explio-davo katilas ant Argentinos garlaivo "Imperatrice". Laivas iširo ir paskendo, jo įgulą išgelbėjo žvejai.

‖ Jenerolas [illegible] suvaldžiąs [illegible] ir [illegible] laišką, [illegible] Reikėj[illegible] literat[illegible] timas [illegible] nigui[illegible] kiel[illegible]

Olszewski
2 S. Halsted St

|| Peterburgo teismas nusprendė 167 pirmosios dumos atstovus trims mėnesiams kalėjimo. Nuspręstiejie nori apeliuoti į senatą.

|| Uždengimui iždo nepritekliaus, Vokietijos randas rengiasi įvesti monopolių degtinės pardavinėjimo, kaip tai yra Maskolijoj.

|| Ir dabartinės socijalistiškuosius dumos atstovus caro valdžia bando po sudu statyti už jų besistengimus išversti caro valdžią. Peterburge suareštavo 18 ypatų. Juos apkaltina už sukalbį ant caro motinos gyvasties.

|| Garsus Anglijos imperijalistų vadovas Chamberlain pavojingai apsirgo.

|| Ant Kaukazo, Erivaniaus gubernijoj, apsireiškė badas.

|| Samaroj likosi užmuštas žandarų pulkininkas Bobrov.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitą sąvaitę Chicagoj pasimirė vienas iš čia, bent rekliamoms pasigarsinęs; chrurgas, Dr. Senn. Tarp daktarų jis vienok gero vardo neturėjo, bet žmonės jam tikėjo, nors už pagelbą ėmė brangiau negu už jį daug geresni daktarai. Pas žmonis mat tas turi geresni vardą, kas garsiau savę moka girti.

— Pereitos nedėlios vakarą, So. Side Turner Hallej, ant State str. Chicagos S. L. A. kuopa parengė balių ir teatrą. Lošta buvo komedija p. a. "Dėdė atvažiavo." Perstatymas pasisekė gerai. Žmonių prisirinko diktas burelis.

— Pereitos nedėlios dieną policijos stacija ant Maxwell str. gavo telefonu žinią, jog namuose pn. 173 W. Polk str. nusišovė žmogus. Nusiųsti į minėtus namus detektyvai, rado ten kuną vyriškio apie 40 metų su peršauta galva. Kišeniuje jo rado $23.50 gatavų pinigų ir banko kvitą ant $100 ant vardo italijono Antonio Bacuttą. Rankose negyvėlio buvo neužprovytas, surudijęs ir neišautas revolveris. Matyt užmušėjas tyčia jam į rankas įbruko seną revolverį.

— Saliune pn. 170 Larrabee st., 18 metų saliuninko Telsero sunus peršovė 23 metų darbininką Fredriksą Barney. Nesutikimai terp abiejų vaikinų traukėsi jau nuo seniai. Peršautąjį nugabeno į ligonbutį, bet daktarai neturi vilties jį išgydyti. Šovėjas tapo vėliau ant gatvės detektyvų suimtas.

— Pereitos nedėlios dieną, prieš prasidėjimą perstatymo, Sid Eusons teatre, nuo parvirtusio kerosininio pečiuko garderobose užgimė gaisras, kuris gana greitai platinosi, bet ugnagesiams pasisekė ugnį suvaldyti.

— Pereitos nedėlios dieną, ties 26 str. likosi viršutinio gelžkelio trukio pervažiuotas ir užmuštas ant vietos sekretorius Standard Car Truck Co., Lyman W. Barker.

— Mylėtojai gerų giesmių pereitos nedėlios dieną atsisveikino su itališkos operos trupa, kuri davinėjo perstatymus International teater, ant Wabash ave. Nors opera buvo pigi ir gera, bet pasisekimo ne turėjo.

Redakcijos atsakymai.

Kregždei. Tai vis privatiški reikalai, o tokiais laikraščiai neužsiima. Su skundu privatiškuose reikaluose reikia kreiptiesi į teismą, bet ne į laikraštį, nes laikraštis tokiuose reikaluose negali pagelbėti.

Streber. Raštas ilgas, bet negalima suprasti, kas jame norima išaiškinti: užgriebta daug reikalų, bet nė vienas ne išaiškintas.

[illegible] menkniekiai ne- [illegible] aprašy-

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

carui Thėodorui, caru aprinktą Batorį, Lenkai išrinksią Theodorą į karalius, jeigu ans pergyvens Batorį. Maskoliai nesutiko ant to, nė-gi ketino grąžinti kokią nors skrytį Lenkijai, bet atbulai reikalavo Kyjevos su valsčiais ir priemiesčiais. Alaburdos pasiuntinystė nenusisekė. Batory rengėsi į naują karę. Su pagelba Possevinio jis prisikalbino popiežių Sikstą V, kurs tikėdamasi suvienysiąs rytinę su vakarine bažnyčia, nors šykštus buvo, davė Batoriui karei 250,000 skudi. Bet laike tų užmanymų ir sąkalbų pats Batory pasimirė.

Pirmasai, kas pasirupino parkviesti jezuitus į Lenkiją, buvo Varmijos vyskupas (vakariniuose arba karališkuose Prusuose) kardinolas Hozijus *), stingrus kariautojas tarp Lenkų prieš reformaciją. Jezuitai tuomet mokėjo patraukti jaunuomenę prie katalikų bažnyčios, ir todėl jezuitų mokyklos ir kollegijos patėmytinai greitai platinosi. 1564 m. kardinolas Hozijus, su pagelba popiežiaus nuncijaus Kommendoni, apgyvendino 11 jezuitų savoj vyskupystėje, Braunsberge, ir tie jau 1569 m. įsteigė kollegiją su 5 kliasomis. Iš pradžių jie su dideliu vargu tegavo keletą mokintinių, bet paskui, per dosnumą vyskupų ir šiaip žmonių, turtams jų augant ir šiaip jezuitams apsukriai veikiant, dalykas gerai sekėsi: netik katalikai, bet ir protestonai — gyventojai Varmijos ir Prusų — ėmė jiems davinėti savus vaikus, per ką, žinoma, su didesne pasekme vyko teipgi kova prieš reformaciją. Pirmu rektoriumi kollegijos, užtvirtintos popiežiaus Pijaus V 1571 metuose, buvo Jonas Jakobi Astensis. Varmijos diecezijos seminarija tapo prie kollegijos įrengta ir apdovanota. Tą seminariją vėliaus, 1579 m., paplatino popiežius Gregoras XIII, suteikdamas didesnius įėmimus ir fundušą keletai unijotų, einančių į kunigus. Tiemsiems jezuitai pastatydino trobėsį, vadinamą popiežišku aliumnatu. Nepasikakindamas Lenkija, Hozijus pasirupino ir Lietuva; ir jis ėmė susirašinėti su Vilniaus katalikų vyskupu Valerijonu Prataševyčiumi bei su vaitu Augustinu Milezijumi Rotundu, ir ragino taipgi parsikviesti jezuitus. Prataševyčiui patarmė patiko, ypačiai bijant įsteigimo kalvyniškos mokyklos Vilniuje Goštauto namuose, ką žadėjo Blandrata padaryti; vyskupas tad jezuitams nupirko namą nuo sukcesorių archidijakono Jasienskio priešais savąjį rumą; užlaikymui-gi jų paskyrė dalį savų įėmimų, o mokyklai dovanojo keletą savų kaimų.

Vilniaus protestonams, po vada vaivados ir Vilniaus kanclerio Nikalojaus Radivilo Rudžio, nebuvo po širdžia tasai parkvietimas ir jie ketinę buvo net su prievarta pasipriešinti apsigyvenimui čion jezuitų. Todėl kada rugsėjuje 1569 m. nuo Hozijaus atkako pirmoji jų partija iš 5 vyrų, Prataševyčius pasiuntė jiems pasitikti savą karietą. Po to kaip sutemo ir apmaudinga žmonių kruva išsiskirstė, jezuitai nepatėmyti įvažiavo į miestą vyskupo karietoje, raitelių palydimi. Potam ėmė atkakti pavieniui ir kiti jezuitai, taip, jog 1570 m. jų buvo jau 26. Dėlei jų mandagumo ir nuduoto nusiminimo, žmonių nirtimas iš lengvo aptyko, ir niekas netramdė po valei prirengti dirvą jų tolesniam veiklumui. Jau 1570 m. Vilniuje tapo atidaryta jezuitų kollegija ir prie jos gimnazija. *). Rektoriumi tos įstaigos buvo Stanislavas Varšavickis, gimimu Mozuras, įgyjęs apšvietimą užrubežių universitetuose, seniaus buvęs karaliaus raštininku ir pasiutiniu prie įvairių dvarų, o dabar pastojęs uoliu sąnariu jezuitų zokono. Savą Vilniškę gimnaziją jezuitai padalino taip-gi į 5 kliasas (infima, gramatika, syntaksis, poėtika ir rėtorika). Mokintiniai, ateinantiejie į gimnaziją, turėjo jau mokėti skaityti, rašyti ir skaitliuoti, ką išmokti turėjo ar namie nuo privatiškų bakalaurų, ar parapijinėje bei zokoninkų mokyklose. Vyriausiu dalyku mokslo buvo lotyniškoji kalba; turbut viduramžių gramatiko Donato knyga ir ištraukos iš Prisciano buvo rankvedžiais pradžioje mokyklos, nes gramatika Alvaros vos pirmu sykiu teišėjo 1474 m. Dilingene. Visatinai trįs žemesnėsės kliasos vadinosi gramatiškomis, nes ten mokino lotynų bei graikų kalbas; o dvi augštesniasias kliasas vadino — humaniora. Žinome vardus dviejų mokytojų: magystru rėtorikos buvo Jonas Hay iš Škotijos, o gramatiką mokino Lenkas Lukošius Krassovskis. Turėjo ten buti ir Hostovin, Čechas (Hostauski). Mokytas lingvistas, Tamas Zdelaritz, mokė philozophiją kollegijoje. Ant reikalų šalies, naminio ir viešo gyvenimo, tie mokytojai neatkreipė jokios atydos. — Įsteigiant jezuitų kollegiją Vilniuje, turėjo buti prie jos įsteigta, pagal mintį Tridentyniškio synodo, taip-gi seminarija svietiškiems kunigams, kuriam mieriui, juk vyskupas Valerijonas pavedė kollegijai savo šešiatą kaimų. Bet tatai, rodos, neįvyko, iki per rupestį vyskupo Jurgio Radivilio 1582 m. tapo įgyta nuo Stepono Batorio privilegija įsteigti tą seminariją, tuomet karalius Steponas dovanojo akmeninį namą Šlėpliškę Vilniaus seminarijai. Seminarija tapo atidaryta, tur-but, 1584 m. —

Tačiaus iš pradžių ir gymnazijon jie su vargu tegavo mokintinius: katalikai ir protestonai turėjo savas mokyklas, o pravoslavai nedavė jiems savų vaikų, bijodami, kad juos sukatalikins. Bet vyskupui prikalbinėjant ir jezuitams pritraukiant bėdiną jaunuomenę, kurią jie mokino be užmokesties, jų mokykla ėmė prisipildyti; o potam, matant didelį sekimąsi mokintinių, ypačiai lotynų kalboje, tėvai visokių tikėjimų ėmė su paslanka čion siuntinėti savus vaikus.

Tuomi pačiu laiku jezuitai ėmė ir kitokiu budu veikti prieš kitvierius: kėlė viešus thėologiškus disputus. Kada kalvyniški šalinosi nuo tokių dispotų, guvęs jezuitai ant rinkos prieš bažnyčią rengė ginčus tarp katalikų iš vienos pusės, o liuteronų, kalvyniškių, ir sveinijonų iš kitos; žinoma, rolę šitųjų lošė ypatos, išrinktos iš tarpo pačių jezuitų. Suprantamas daiktas, pergalė tuose ginčuose visados pasilikdavo katalikų pusei. Be to viso, iš palengvo jezuitai ėmė naudotiesi ir kitais įrankiais kovoje prieš priešgynas. Vyskupui pritariant, jie, nežiurint į nenorą jos klebono Petro Roigiaus, mokinto Ispano, kurs mirė 1571 m., užėmė bažnyčią šv. Jono, gražiai ją atnaujino, papuošė abrozais ir kryžiais, įtaisė gerus vargonus ir giesmininkų chorą, ir ėmė laikyti dievmaldystę su nematytu iktamlaik iškilmingumu ir gražumu, kuomi priviliojo prie savęs kruvas maldininkų. Toje bažnyčioje sakomi buvo iškalbus pamokslai, kurie taipgi viliojo daugelį klausytojų. Pats rektorius Varšavickis buvo oratorius su talentu. Dar didesnę čion pasekmę turėjo nuo 1573 m. garsus pamokslininkas Skarga *), pirma Lvovo kanauninkas, o dabar taip-gi uolus sąnarys Jėzaus zokono. Tasai Skarga, leidus popiežiui ir karaliui, įsteigė Vilniuje prie bažnyčios šv. Jono "broliją dievo kuno"; į brostvininkus įsirašė kardinolas Hozijus ir vyskupas Prataševyčius, o taip-gi Vilniaus vaitas, burmistras ir kitos įtekmingos ypatos, dvasiškos ir svietiškos. Brostvininkai nesigailėjo įmokėti dideles sumas į kassą, ir dalyvaudami religiškuose įmoniuose, dar labiaus padidino žibėsį ir iškilmingumą bažnytinių įmonių. Reikia jezuitams pripažinti kas tiesa: nusisekimui savos prieglaudos, jie nesigailėjo nė triuso, ne savo gyvasties. Kada Lietuvoje 1571 m. viešpatavo baisus marai, gelbėdamas savę, iš Vilniaus išvažiavo pats vyskupas su savo kapitula ir beveik visi kunigai. Tik Varšavickis su dviem jezuitais kunigais ir devyniais koadjutoriais pasiliko ant vietos; toliaus atlikinėjo bažnytines apeigas, lankė ir prižiurinėjo ligonius mieste ir jo apielinkėje, klausė išpažinties mirštančius. Nekurie iš jų priegtam patys užsikrėtė ir pasimirė. Tokiais darbais išsižadėjimo savęs jie sužadino tarp vietinių gyventojų didelį prie savęs prielankumą.

Tačiaus vyriausios jų pastangos nesikreipė prie prastųjų žmonių, bet prie kiltų ir turtingų šeimynų, kurias jie rupinosi ar sugrąžinti ar atversti į katalikystę. Tos pastangos veikiai ir žymiu budu nusisekė.

Vilniuje gyveno Ulrikis Hozijus, tikras brolis kardinolo — Varmijos vyskupo Stanislavo Hozijaus. Nežiurint į visas pastangas brolio kardinolo, tasai kiltas, turtingas žmogus pasiliko uoliu kalvyniškiu; tačiaus jis neatstovėjo prieš privedžiojimus Skargos, ir perėjo į katalikystę. Vienu laiku su juomi, dar vienas uolus kalvynistas, iš tarpo kilčiausių lietuviškų didikų, Jonas Jeronimas Chodkevyčius, Žemaitijos starosta, per pastangas Varšavickio tapo atverstas į katalikystę su savu sunumi Jonu Karoliu, vėliaus didžiu liet. hetmonu. Potam įvyko ir kiti svarbus atvertimai. Labiausiai-gi įdomiu pasisekimu jezuitų buvo atvertimas į sterbles katalikystės sunų to paties Nikalojaus Radivilo Juodžio, kurs buvo vyriausiu kariautoju ir palaikytoju kalvinizmo Lietuvoje ir Russijoje. Po jo buvo likę ketvertas jaunų sunų. Vyresnysis iš jų Nikalojus Christophoras, pramintas Siratėlė, turėjo tiktai 16 metų, tevui mirštant. (Tą pramintį jis gavo, budamas kudikiu, nuo karaliaus Zygmanto Augusto, kurs sykį užtiko jį vieną, pamestą auklės ir verkiantį). Jezuitai pasistengė į savus tinklus įpainioti nepatyrusį jaunikaitį; pasakoja, kad jie nepasidrovėjo net aiškaus apgaulio pavidale netikros gromatos, buk tai parašytos tėvo Christophoro prieš mirimą, kurioje ans ištaria savo abejojimus apie teisybę protestoniško tikėjimo. Paraginimai Skargos galutinai patraukė jaunikaitį. Neveizėdamas prašymų savo dėdės Nikalojaus Rudžio, Siratėlė metė kalvinizmą ir iškilmingai priėmė katalikystę (1575 m.). Paskui jį pasekė ir jaunesniejie broliai: Jurgis, Albertas ir Stanislavas, iš jų Jurgis įstojo į kunigus ir tapo įpėdiniu Valerijono Prataševyčiaus (mirusio 31 d. gruodžio, 1579 m.), ant katedros Vilniaus vyskupystės; vėliaus popiežius Gregoras XIII pakėlė jį į urėdą kardinolo; mirė vyskupu Krokavos 1600 m. Broliai dabar atsižymėjo ypatinga uolybe labui katalikystės. Tą uolybę jie pastumėjo taip toli, kad Nikalojus Siratėlė supirko egzempliorius protestoniškos biblijos, išleistos jo tėvo, o jo brolis vyskupas liepė budelio ranka viešai deginti juos drauge su kitomis kitatikių knygomis. Mat, katalikų klėrui, jau į Lenkus išvirtusiam ar besiverčiančiam, pikta, kam tarp Lietuvių, labiausiai atstojusiųjų nuo katalikystės, ėmė platintiesi net lietuviškiejie raštai! Stanislavas Radivilas (+1599 m.) išvijo iš Olykos kalvyniškus kunigus ir bažnyčią atidavė katalikams; tą patį padarė su kitomis kalvyniškių bažnyčiomis ir graikiškomis cerkvėmis plačiuose savo lobiuose, o Lukiškius pa-Vilniuje, kur buvo pirmas surinkimas kalvyniškių Lietuvoje, dovanojo Vilniaus jezuitams. Tie patys sunųs Nikalojaus Radivilo Juodžio atėmė nuo kalvyniškių tėvišką spaustuvęBrasčiuose. Taip tad šitųjų netikęs darbštumas paralizavo pastangas kalvyniškos linijos Radivilų Dubinkoje ir Biržiuose, kurių galva buvo Nikalojus Radivilas Rudis, did. liet. hetmanas, užsidegęs kalvyniškis.

Paveizda ir paraginimas iš pusės tokios šeimynos, kaip Radivilai, kurie turėjo milžinjškus dvarus ir daugybę klijentų, sužadino daugelį pamėgdžiotojų ir visatinai turėjo didelę įtekmę ant tolesnių pasisekimų katalikystės kovoje su reformacija. Jezuitai, iki šiamlaik taip mandagus ir nusižeminanti, dabar, pajutę savo spėką, ėmė veikti atvirai ir uršiai. Skaitlius jų mokyklų ir mokintinių greitai augo. Dar prie gyvos galvos Zygmanto Augusto jezuitai įsidrutino Lenkijoje ir Lietuvoje. O laike dvejatos bekaralių ir trumpo viešpatavimo Heinrikio Valois jie įžymiai savo mieriams naudojosi iš to, kad atyda Nikalojaus Radivilo Rudžio ir kitų vadovų reformacijos tapo atitraukta šalin per kovą politiškųjų partijų. O kada karaliumi pastojo Steponas Batory, jezuitai sugėbėjo šitą, iki šiamlaik atlašų bažnytiniuose klausimuose, žmogų paversti į savo uolų globėją. Jie patraukė jį ant savo pusės ypatingai tuomi, kad ėmė pamokslininkauti prieš nelabumus polytiškos valnybės ir naudon drutos monarchiškos valdžios; o sudrutinimui vi[illegible] tystės rodė karaliui neatbutinumą paplatinti vieną kata[illegible] kajį tikėjimą. Kiek sykių karalius neatlankė jų mok[illegible] Vilniuje, visados užtėmijo, kad mokintiniams įkalin[illegible] buvo pagrindos monarchizmo, tvarkos ir naikinimo d[illegible] anarchijos. Nesykį jezuitų mokintiniai prieš jį šn[illegible] de potestate et dignitate regia! Batory, prašant vys[illegible] Prataševyčiui ir jo koadjutoriui Jurgiui Radivilui, [illegible] Vilniaus jezuitų kollegiją į laipsnį akademijos, beje[illegible] teikė tiesą išleisti (promovere) bakalaurus ir magi[illegible] dailų (artium), licenciatus ir daktarus theologijos, phi[illegible] phijos ir kitų mokslų; rods jurisprudenciją bei med[illegible] Batory neleido išguldinėti Vilniaus akademijoje, bet [illegible] sulygino ją tiesose ir privilegijose su Krokavos akade[illegible] (1578 m.), paskirdamas jos kancleriui kožnalaikinį [illegible] niaus vyskupą, o apgyneju — vyskupą Žemaičių. [illegible] tuvos kancleris Nikalojus Radivilas Rudis atsisakė pri[illegible] sti pečvietę prie gromatos apie tą iškėlimą kollegijos į [illegible] tesnį laipsnį ir apie jos privilegijas; lietuviški senat[illegible] apskelbė ją ėsant įgrobimu savų laisvių. Bet karalius [illegible] grasinimais privertė pakanclerį Eustachą Valavyčių pris[illegible] sti savąją pečvietę.

Prašant Prataševyčiui, akademiją patvirtino p[illegible] žius Gregoras XIII bulle 1579 m. lapkrityje ir leido [illegible] mokinti thėologiją ir philozophiją, davinėti akademi[illegible] laipsnius, sulygindamas ją tiesose ir laisvėse, su visomis [illegible] mijomis Europoje, įgaliodamas generolą zokono je[illegible] suteikti jai statutus ir įrėdymą, ir uždraudė perdėtin[illegible] kitokių mokyklų, miestų ir dvasiškų korporacijų priešin[illegible] si akademijos dalykuose, pavelytuose jiems šitoj bullėj.

1585 m. Steponas Batory patvirtino erekciją ak[illegible] mijos, padarytą Prataševyčiaus 1578 m. Tai erekcijai [illegible] kollegijai jezuitų Prataševyčius dovanojo šitus turtu[illegible] lobius: murytus namus Vilniuje, pertaisytus kolleg[illegible] drauge su pleciumi ir trobesiais, pirktais nuo sukcesori[illegible] sienskio; taip-gi namą pirktą nuo vyskupo pavaldini[illegible] Strzalkovskio ir jo pačios Magdalenos; taip-gi du n[illegible] pirktu nuo Motiejaus iš Kleparz'o (Krokavoje) ir k[illegible] ten skalbėjos Katrės, taip-gi daržą antrąpus Nėrio pr[illegible] pylį gulintį. Taip-gi atidavė jai dvarus, vyskupui prig[illegible] čius, Medininkus su kaimais Kamienny Loch, Beniau[illegible] Maskaučiai, Pirčiunai, Kamanaučiai, su Rykantų a[illegible] kaimą to paties vardo; Širvintos dvarą pirktą nuo Ni[illegible] jaus Radivilo, Vilniaus vaivados; Dvariškių (Dworzy[illegible] dvarą, pirktą nuo Nikalojaus Kristupo Radivilo (Si[illegible] lės), priedvarinio liet. maršalko; Zmuidkių dvarą, pi[illegible] nuo Radivilų, iš dalies už savo pinigus, iš dalies lėg[illegible] padarytą Vilniškiems jezuitams šlėktos Tiškauskio. B[illegible] viso, Prataševyčius davė jiems dvi altariji su prigulin[illegible] prie jų kaimais, baudžiauninkais ir įėmimais parapijos [illegible] nyčioje karališkame mieste Meišogaloje, po vardu Rad[illegible] kė ir Bagdoniškė, ir laisvą malimą vyskupo malunuose [illegible] niuje ir Verkiuose, vyskupo dvare į mylią nuo Vilniaus [illegible] stu. Toliaus ir kiti užrašė jezuitų kollegijai Vilniuje [illegible] tus ir lobius. Ir taip, Stasys Radivilas, vienas iš sunų [illegible] kalojaus Juodžio, Vilniaus vaivados, 1593 m. dovanojo [illegible] kiškę pas Vilnių, "vietą rekreacijai ir konvalescencijai [illegible] kono"; Jonas Vielička, Ašmenės pastalininkas, dovan[illegible] 1598 m. "uročyščę", vardu Sausupiai.

Vladislavas IV, privilegija 11 d. spalių 16[illegible] pridėjo du skirsniu, beje civiliškų tiesų ir medecinos. [illegible] niaus akademija tapo įrengta su visu ant paveizdos ti[illegible] medicinos. Vilniaus akademija tapo įrengta su vis[illegible] paveizdos dylingiškės, ėsančios rankose jezuitų. Iš pra[illegible] ji tiktai iš dviejų skirsnių susidėjo, beje artium ir thė[illegible] jos. Išguldinėjo ten nuo pačios pradžios: poėziją, rė[illegible] philozophiją *), etiką, logiką, scholastišką ir morališk[illegible] ologiją, polėmiką, šventą raštą; kalbas: hebrajišką, g[illegible] ką, lotyniška (turbut privatiškai mokino dar prancu[illegible] angliška, itališka ir vokiška), taip-gi mathematiką ir [illegible] ką. Šale P. Skargos, kurs po Jokubui Vuikai iš Vą[illegible] tapo rektoriumi akademijos, ten mokino Emanuėlis de [illegible] scholastišką thėologiją, hišpanas Antanas Arrias, a[illegible] Raulas Arthuras Fautney, Stanislavas Grodzickis iš [illegible] naniaus, anglas Jokubas Bosgrave ir Ričardas Single[illegible]

Kada Polockas tapo paimtas, karalius, prašant [illegible] gai, įsteigė ten (1580 m.) jezuitų akademiją, kurios [illegible] riumi tapo pastatytas tas pats Skarga; užlaikymui šito[illegible] legijos karalius paskyrė daugelį miesto dvarų, prigul[illegible] išardytoms pravoslavų cerkvėms, ir keletą buvusių k[illegible] jos valdomų žemių, atimtų nuo visokių apturėtojų. [illegible] nimui jezuitų į Polocką karštai priešinosi tenykštis va[illegible] išpažintojas helvėtiškos bažnyčios, Nikalojus Manvyda[illegible] rogostaiskis, ir jis nesiliovė priešgyniavęs, iki 1597 m. [illegible] mirė. Bet Batory ir jo numylėtinis lenkiškas kancleri[illegible] demijomis Europoje, įgaliodamas generolą zokono [illegible] tarp pravoslaviškų gyventojų, nėsa žinojo, kad tik [illegible] gelba sukatalikinimo ir sulenkinimo augštesniųjų sl[illegible] tų gyventojų tebus galima pridrutinti prie respublik[illegible] dymą skryčių vakarinės Russijos.

1582 m. Stepas Batory, su Jonu Zamoiskiu, [illegible] jos hetmanu, pasibaigus karei su Maskva, traukė [illegible] duoti naują organizaciją Vidžemiui. Radęs visas k[illegible] bažnyčias (išskyrus bažnyčią Marijos Magdalenos [illegible] gų kliošlorių) rankose protestantų, karalius reikala[illegible] magistrato atgrąžinti katalikams bažnyčią šv. [illegible] Bažnyčias šv. Jokubo ir Marijos Magdalenos bei [illegible] kliošlorių karalius pavedė jezuitams, drauge atkak[illegible] beje Petrui Skargai ir Martynui Laternai. Žemaič[illegible] skupas Mikolas Giedraitis 1582 m. pašventino ba[illegible] kur jezuitai sakė pamokslus lenkiškai ir vokiškai. D[illegible] mergų kliošlorių įsikraustė jezuitai: Petras Skarga, ku[illegible] po rektoriumi naujos kollegijos, Martynas Laterna ir [illegible] Vincerius. Tą patį metą pribuvo dar 9 jezuitai iš B[illegible] bergo ir iš kitų lenkiškų kollegijų. 1584 m. nežiurint [illegible]

---

*) Hozijus, sunus Ulrikio Hozijaus, Vilniaus "gorodničiaus", gimė Vilniuje 1540 m.

*) Bene bus tai pirmoji Lietuvoje gymnazija buvusi? Michalonis, rašęsis prie Zygmanto Augusto, "De moribus Tartarorum et Lituanorum" sako aiškiai: "Gymnasiis litearis, dolendum, caremus'.

*) *Petras Skarga Pavęskis* gimė 1532 m. palei Varšavą, Krokavoje 1554 m. įgyjo akademišką laipsnį ir Varšavoje buvo perdėtiniu gymnazijos, potam mokė vaikus Tęčynskio, Krokavos kašteliono. 1564 m. Skarga pastojo kunigu ir rįžosi kariauti prieš kitatikius; idant prie to darbo geriaus prisirengti, 1568 m. jis traukė į Romą, ir per 2 metu buvo novicijate jezuitų zokono. 1571 m. Skarga sugrįžo į Lenkiją. Vyriausiu lauku jo darbų buvo Lietuva ir Vidžemis. Vilniuje savo pamoksluos jis leido perkunimis ant eretikų, ir Nikalojų Siratėlę, Jurgį, Vaitiekų ir Stanislavą Radivilus, sunus Nikalojaus Juodžio, galvas lietuviškų kalvyniškių, atvertė į katalikystę, tokiu darbu skaudžiai įgrobdamas kitatikius. Iki 1578 m. valdė kollegiją Vilniaus. Batory paėmęs Polocką, 1580 m. įsteigė ten jezuitų kollegiją, ir Skarga tapo ten rektoriumi, potam veikiai ir rektoriumi Rygos kollegijos. 1584-1588 m. buvo perdėtiniu "namo" prie šv. Barboros, kur įsteigė "broliją mielaširdystės" ir "Pamaldingumo banką (Mons pietatis)"; tie dvi įrėdni bene tik ir šiądien tebegyvuoja. 1588 m. Skarga tapo karališku pamokslininku, ir pasiliko juomi per 24 metus. Jis pludo ir dergė konfederaciją dissidentų, dar 1583 m. susitvėrusią Varšavoje, daug prisidėjo prie sujungimo rytinės bažnyčios su Nomiškaja unijoje Brasčių. 1611 m. apleido karališką dvarą, apsibuvo Sandomieriuje, potam Krokavoje, kur ir numirė 1612 m.

*) Viduramžiuose Europoje jau nuo 10-to šimt[illegible] imta užsiiminėti philozophija. Tai buvo mokslas, p[illegible] nuo senovės, ir toliaus plėtojamas. Aristotėlis, [illegible] Graikų galvočius, tarpininkaujant Arabams, kurie pirm[illegible] jo buvo nukreipę savo atydą, neužilgio įsigavo į r[illegible] krikščioniškų mokslininkų — perguldymuose. Maža[illegible] prasti, o klaidingai perguldyti jo veikalai tapo plačia[illegible] mentuojami, o dialektika Hellenų philozopho vėliaus ta[illegible] išgalėmis pritaikinta prie thėologijos ir kitų mokslų. [illegible] dėjo su pagelba articifijališko protavimo atrodinėti tik[illegible] o potam dialektiškas imtynes pernešė ant visų daik[illegible] buičių, ar iš tiesų ar tik numanytinai pareinančių ž[illegible] žmogaus. Išsiplėtojo patraukimas į disputus įvairiau[illegible] kvestijose kartais susisiekiančiose su nelemtumu ir ju[illegible] gumu, neišaiškinančiose dalykų, o vienatiniai paremtose [illegible] supainiotų formulų. Šalininkais ir platintojais tokios [illegible] sėjimų philozofijos buvo profesoriai, o jų ugnavietėm[illegible] mokyklos; užtai jijė vėliaus ir gavo ženklyvą vardą sch[illegible] tiškos philozophijos.

gėnų priešgynybes, jie atidarė gramatišką mokyklą. Bet laikuose vaidų dėl Gregoro kalendoriaus, protestonai užpuldinėjo ant jezuitų, kurie rengėsi išsikraustyti į Vendeną; tačiaus sulaikė juos Vidžemio didvaldonis, Jurgis kardinolas Radivilas, ir jezuitai tad ramiai gyveno iki karių su Švedais, valdant Zygmantui III. 1621 m. kollegijos rektorius Pilypas Frisius pabėgo iš Rygos su 8 draugais. Švedai, įėmę Rygą, apiplėšė kollegiją, išvijo likusius jezuitus, o bažnyčią šv. Jokubo atidavė liuteriškiams. Nuo to sykio jezuitai nesugrįžo jau į Rygą.

Sekdamas karaliaus paveizdą, Radivilas Siratėlė įsteigė jezuitams taip-gi kollegiją savame Nesviežiuje (1584 m.) ir užlaikymui jos dovanojo turtingus lobius. Tėrbatoje jezuitų kollegija atsirado 1583 m. ir kad 1585 m. iš Braunsbergo čion atkako daugiaus zokono sąnarių, tai šale gramatiškos mokyklos, jie įsteigė seminariją guldovų (veščių), kur kunigai mokėsi kalbas Švedų, Lietuvių, Vokiečių, Lotynų ir Lenkų. Karalius Steponas 1585 m. dovanojo jezuitams bažnyčią Mergės Marijos su keletu namų ir dvarus su 160 pavaldinių, bei gana daug girios. — Į Gedaną jezuitus parkvietė 1585 m. officijolas Nikalojus Milonius, kurs atsiųstą Gasparą Savickį su kitu jezuitu pas save užlaikė. 1589 m. domininkonai jiems pavedė koplyčią, kur jie vokiškus pamokslus sakė, bet vėl atsiėmė 1590 m. Kujavų vyskupas Rozraževskis davė Brigyčių koplyčią ir tiekėsi tųjų kliošturių permainyti ant jezuitų kliošturiaus. Miestui neleidžiant, jis įsteigė jiems kollegiją Šotlandų kaime, ir dovanojo sodelį Gembice. Mirdamas 1600 m. jis paskyrė kollegijai 30000 anuometinių auksinų, dovanojo savo biblioteką ir tt. Užtai jezuitai tą kollegiją pavadino Collegium Rozraževianum.

Pultuske jezuitai jau turėjo kollegiją nuo 1565 m. Čion mokytoju buvo Jokubas Wujek, sugryžęs iš Italijos 1571 m.; potam jis persikėlė į Poznanių. Aplink 1579 m. jis apėmė valdžią kollegijos Vilniuje, bet tik ant trumpo laiko. Vėliaus jis pastojo perdėtiniu visoj Lenkų provincijoj jezuitų zokono. Gimęs 1540 m., mirė 1579 m. — Įsteigimui jezuitams kollegijos Gartine savo testamente paskyrė karalius Batory 10000 anuometinių auksinų.

Iš tolesnių skaitlingų atvertimų į katalikystę ypačiai svarbiu įgyjimu buvo jai Levas Sapieha, did. liet. kancleris. Jis prigulėjo prie pravoslaviškos šeimynos, bet, besimokindamas Germanijoje, permainė pravoslaviją ant protestantizmo, o 1586 m. Skargos tapo atverstas į katalikystę. Dar pirma jo teko jezuitams Janušas, vyresnis, sunus garsaus užstovo pravoslavijos Konstantino Ostrogskio. Buvodamas Ivare vokiško ciecoriaus Maksimilijono II, jis pateko po įtekme jezuitų ir perėjo į katalikystę, su dideliu įskaudinimu savo tėvui. Visatinai, jezuitai, parkviesti į Lenkiją ir Lietuvą neva kovai su reformacija, neapsirubežiavo taja kova, ir, atsiekę tulą joje pasekmę, tuojau nukreipė savo pastangas prieš rusišką pravoslaviją, dėl ko jie ypatingai pasinaudojo mokyklomis. Nors liet. Russijoje buvo pravoslavų mokyklos prie cerkvių ir kliošturių, tačiaus mokymas jose retai tenuėjo toliaus skaitymo rašto. Ir todėl daugelis pertekusių tėvų, norėdami duoti saviems vaikams augštesnį apšvietimą, ėmė juos siuntinėti į jezuitų kollegijas ir ypačiai į Vilniaus akademiją. Nekurie užtarytojai pravoslavijos, kaip minėtinai kniazius Kurbskis, irzo ant tokio išsitikėjimo jezuitams, ir nurodinėjo į atvertinėjimus į lotynizmą, gresiančių mokintiniams nuo jų gudrių mokytojų. Vieni pasiūsė tokių persergėjimų, o kiti, apgauti nuožemumu ir stylistomis jezuitų, nenorėjo matyti nieko pikto jų mokyme.

Jezuitai nepraleido nieko, kuomi galėjo kitvierius apšmeižti ar subiaurinti; užsiundė ant jų gaujas ir ardė jų rinkimus, nežiurėdami ant Liet. Statuto, kurs jeibį bažnyčioms ir apeigoms visų krikščioniškų išpažinimų baudė iklu (persk. XI, art. 3). Tokį jeibį iškirto Vilniuje 1581 Jie prikalbino vyskupą, kad Vilniaus dissidentams nestų ulyčia, kur stovėjo bažnyčia šv. Jono, numirėlius lydti su giesmėmis į amžinąjį atsilsį. O kada dissidentai nebojo vyskupo uždraudimo, mokintiniai jezuitų ir gauja ant tižtančių iš laidotuvių dviejų kalvyniškių kunigų užsipuolė, lydami į juos akmenimis, taip jog anie vos su gyvasčia jo. Tie patys jezuitai mokintiniai taip-gi rengėsi suardyti svetiškius surinkimus Vilniuje, tuomi drąsesni, kad Milojus Radivilas Rudis, Vilniaus vaivada ir did. liet. hetmanas, buvo ištraukęs į karę prieš Maskvą.

Tokiais grasinimais ir bjaurybėmis priešgynų persindę, lietuviški kalvyniškiai padavė supliką Steponui Batoui, idant persekiojimus uždraustų. Nors Batory prielanus buvo Jezuitams, o bėglumas Possevinio ir kun. Martino Ternos drutino jo tą prilankumą zokonui, bet kaipo neugas sauvalės ir netvarkos ir toli nefanatikas religijoje, išdavė 30 d. rugsėjo 1581 m., abaze pas Plėskavą, įsakė atstovui Vilniaus vaivados, Jonui Abromavičiui, kad kitvieriams Vilniuje taptų patikrinta, užbėgant riaus ir apginant dissidentus nuo skriaudų ir apšmeižos. gavimo tokio nutarimo ypačiai prisidėjo Mikalojus Radivilas, d. liet. hetmanas, Vilniaus vaivada, kurs toje karėmažai užsitarnavo tėvynei. Išguitiems iš lobių savo vaikių, sunų Nikalojaus Radivilo Juodžio, kunigams prieglaudą ir užlaikymą. Mokintus kalvyniškius arsavo dvarą viliojo, kaip Volaną *) ir kitus, arba dosragino į darbą, kaip Radvaną, arba bent savo proja ir įtekme kėlė į augščiausius urėdus, kaip Joną Abroyčių, vėlesnį Smolensko vaivadą, vieną iš vyriausių rų liet. kalvynizmo. Laikydamas savo pylyse ir dvaruonemažą skaitlių ginkluotų žmonių ir vadaudamas liet. umenę, jis įstengė sulaikyti jezuitus Lietuvoje nuo atvipersekiojimo savo bendratikių.

Bet ir tą atramą kalvyniškiems išplėšė mirtis 1584 27 d. balandžio. Jie apverkė mirtį didvyrio veikalėlyje divilias". Ant kiek dissidentams N. Radivilo mirtis didi buvo, ant tiek pradžiugino jezuitus, nes su juomi o į kapus vienas iš vyriausiųjų ramsčių helvetiško išnimo Lietuvoje: įpėdiniai jo jauni, neturinti tiek nuoų, negalėjo atsverti įtekmę Radivilų nešviežiškės linijos. u Radivilų dabar tapo Nikalojus Siratėlė ir Jurgis karlas, kurs apėmė valdyti 1581 m. Vilniaus dijeceziją. itai jį Vilniuje priėmė su didžiausiomis iškilmėmis, ir eltui: tuojau jis apskelbė naikinimo karę kitatikiams tuvoje. Pirmiausiai liepė Vilniuje varu užimti visus gynus, išrinkti juose eretikiškas knygas ir tasias deginprieš bažnyčią šv. Jono. Jis rėmė jezuitus netik Vilniubet ir Rygoje, Tėrbatoj ir Dauguvgryvoje, ir po tokia tekcija jezuitai nesibiaurino jokiais įrankiais naikinimui sidentų. Vilniuje, nežiurėdamas į vyskupo uždraudimą, ustuvininkas Danielius Lencicius, kalvynistas, nesiliovė usdinęs veikalus savo išpažinimo; idant tam užbėgti, jeitai prikalbino jo tarną išvogti raides; kada tai padarė, uitai piktadėją savoj kollegijoje paslėpė ir nenorėjo išti nuskriaustam turte Lenciciui, augdami kasdien į gaturtus ir skaitlių. Nebuvo kampo Lietuvoje, kur jie į missijų nebutų turėję, paplatindami savo apaštalystę

(Toliaus bus.)

H. IBSEN.
ŠIAURĖS KARŽYGIAI

KETURIŲ VEIKSMŲ TRAGEDIJA.

IŠ RUSŲ, LENKŲ IR VOKIEČIŲ VERTIMŲ VERTĖ.

K. PUIDA.

DAGNA. Paojingomis? Manai, kad Gunnaras?....

SYGURD. Ne, ne, Gunnar yra geras ir ištikimas! Daug geriau butų buvę, jeigu bučiau tiesiai namo nuplaukęs, pas juos neviešėjęs.

DAGNA. Pradedi mane, Sygurdai, gązdinti!.... Ką tas reiškia?

SYGURD. Pirmiausia atsakyk ant mano klausimo. Kur yra tas aukso petraištis, kurį tau anuomet daviau?

DAGNA *(rodydama jį)*. Čia, ant mano peties. Juk leidai jį man nešioti.

SYGURD. Mesk jį į jures, taip giliai, kad jo nieks nerastų. Jis ne vieną karžygį gali prażudyti.

DAGNA. Petraištis?

SYGURD *(kurčiai)*. Tu atmeni aną vakarą tavo tėvo namuose.... kuomet judvi išvežėva?

DAGNA. Ar atsimenu....

SYGURD. Noriu dabar apie tą kalbėti.

DAGNA *(užintriguota)*. Kalbėk! Kalbėk!

SYGURD. Atsimeni, tuomet buvo vaišės. Tu anksti nuėjai į savo kambarį, Jiordis gi liko prie stalo, tarp vaišinančiųsi karžygių. Greitai ėjo aplinkui taurė ir ne vienas gyrėsi padarysiąs didžius dalykus. Aš prisiekiau, keliaudamas iš Islandijos išgabenti dailią mergaitę; Gunnar prisiekė tą-pat padarysiąs ir gėrė į Jiordisą. Tuomet ji atsikėlė išgėrė lig dugno taurę ir prisiekė, kad bus to karžygio žmona, kuris išves ją iš miegamojo kambario, užmušęs pirma, sergiančią jos kambarį, baltą mešką ir išneš ją ant rankų.

DAGNA. Taip, žinau tą.

SYGURD. Visi skaitė tą negalimu dalygu, nes meška buvo nępaprastai stipri. Tiktai Jiordis galėjo prieiti prie jos — tat buvo dvidešimties vyrų jėgos meška.

DAGNA. O visgi Gunnar užmušė ją ir tas atsitikimas išnešiojo jo garbę po visą pasaulę.

SYGURD. Taip.... bet.... tą padariau aš!

DAGNA *(sušukus)*. Tu?

SYGURD. Kuomet karžygiai išvaikščiojo, Gunnar tarė į mane: "Jiordis brangesnė man už visas mergaites. Negaliu be jos gyventi".

Atsakiau jam: "Tat eik pas ją, juk žinai jos sąlygas".

Jis gi tarė: "Gyvastį kainoti moka tas, kuris myli. Kovos užbaiga su meška — nežinoma. Drebu pamanęs, kad neteksiu gyvasties, o drauge su ja ir Jiordisos!" Ilgai abudu svarstėva, bet galas buvo toksai, kad Gunnar nuėjo rengti laivus kelionėn, o aš prisijuosiau savo kardą ir jo ginklais apsitaisęs, nuvykau į Jiordisos miegamąjį kambarį.

DAGNA *(džiaugsmingai)*. Ir tu — tu buvai meškos apgalėtoju?

SYGURD. Taip. Kambaryje buvo tamsu, kaip varnos lizde. Jiordis manė, kad tai Gunnar. Vaišių įlinksminta, nuėmė petraištį ir davė jį man. Dabar tu jį nešioji.

DAGNA *(svyruodama)*. Per visą naktį jos miegamame buvai?

SYGURD. Mano kardas gulėjo tarp mudviejų. *(Po valandėlės)*. Kol išaušo, nunešiau mergaitę į Gunnaro laivą. Nepatėmijo mųsų apgavimo, o jis dieną ją išvežė. Tuomet nuėjau į tavo miegamąjį ir radau tave bemiegančią tarp tarnaičių. Kas toliau buvo — tu pati žinai. Aš išplaukiau iš Islandijos dailią mergaitę vežtdamas, kaip buvau prisiekęs, ir nuo to laiko tu visur su manim, kaip gerai draugei pridera.

DAGNA *(sujudus)*. Drąsusis mano vyre! Tu tą padariai? — Privaliau spėti! Kas gi kitas butų tą padaręs! Galėjai paimti už žmoną dailią, puikią Jiordisą, o išrinkai mane! Butum dar man brangesnis, kad jau nebutum brangiausias už viską.

SYGURD. Dagna, mano geroji žmona, dabar tu žinai viską, kas žinoti reikia. Turėjau tave persergėti. Nerodyk Jiordisai to petraiščio! Mesk jį, mesk į pačią jurių gelmę.

DAGNA. Ne, Sygurdai! Perdaug jis man brangus, juk tu man jį dovanojai. — Bet nesibijok! Gerai paslėpsiu jį nuo žmonių akių ir niekuomet neišduosiu įtikėtos man paslapties! *(Įeina Torolf su Sygurdo žmonėmis)*.

TOROLF. Viską kelionei prirengiau.

DAGNA. Tat eiva, Sygurdai, mano narsusis, dorasis karžygi.

SYGURD. Tylėk, Dagna, tylėk! Dabar nuo tavęs priguli, ar tos vaišės ramumu, ar kova užsibaigs. *(Į žmones)*. Pirmyn visi! — į vaises į Gunnaro rumus. *(Išeina su Dagna po dešinės, paskui jį visi kiti)*.

VEIKSMAS ANTRAS.

Vaišių salė Gunnaro namuose. Įeinamos durįs gilumoje, mažesnės iš abiejų pusių. Pryšakyje, po kairės, aukštas sostas, priešais jį, po dešinės pusės, žemesnis. Salės viduryje ant grindų iš akmenų sudėtoje ugnavietėje dega ugnis. Užpakalyje, po abiejų durų pusių aukštesnės vietos moteriškėms. Nuo sostų palei sienas stovi du stalai su suolais iš abiejų pusių. Lauke tamsu, ugnis apšviečia salę. Dagna ir Jiordis įeina iš dešinės pusės.

DAGNA. Nesuprantu tavęs, Jiordis. Apvadžiojai mane po visus rumus ir neradau, kad tau ko pritruktų — o viskas, ką turi, taip dailiai ir puikiai išrodo. Kuo-gi tu skųstis gali?

JIORDIS. Uždaryk erelį klėtkoje, o jis draskys virbalas, nors jie iš geležies ar aukso butų.

DAGNA. Tu visgi turtingesnė už mane, turi sunų, Egilį.

JIORDIS. Geriau jokio kudykio neturėti, negu gėdoje pagimdytą!

DAGNA. Gėdoje pagimdytą?

JIORDIS. Argi užmiršai savo tėvo žodžius? Jis pasakė, kad Egilis — vergės sunus.

DAGNA. Kaip gi galima atkreipti atidžią į supykusio žmogaus ištartus žodžius.

JIORDIS. Ne, Ernulfo tiesa; Egilis silpnas; matyti iš jo, kad gimė ne kaipo laisvas žmogus.

DAGNA. Jiordis, kaip gi tu gali——

JIORDIS *(jos neklausydama)*. Gėda taip įsisiurbia į kraują, kaip gyvatės nuodai. Kitokia dvasia laisvai pagimdytų karžygių sunų. Girdėjau apie karalienę, kuri prisiuvo savo sunui kuzį prie kuno — o jis net antakių nesutraukė. *(Pikta veido išveizda)*. Dagna, pamėgįsiu tą pat su Egiliu!

DAGNA *(įpykus)*. Jiordis! Jiordis!

JIORDIS *(juokiasi)*. Ha-ha! Spėji, kad aš ištiesų taip manau?.... *(permainytu balsu)*. Gali manim tikėti, gali netikėti — kartais užeina neįveikiamas noras ką-nors tokio padaryti. Tas tur-but yra jau mano kraujuje; juk aš paeinu iš milžinų. — Sėskis čia, Dagna! Daug matei per pastaruosius penkis metus — pasakok — dažnai viešėjai karalių rumuose?

DAGNA. Suprantamas dalykas! dažniausia pas Etelstaną Anglijoje.

JIORDIS. Visur tave gerbė ir sėsdavai į stalą užimdama pirmą vietą.

DAGNA. Na, žinoma. Kaipo Sygurdo žmona....

JIORDIS. Ištiesų, nors Sygurd garsus karžygis— garsesnis už jį Gunnar.

DAGNA. Gunnar?

JIORDIS. Gunnar padarė tą, ką Sygurd daryti neišdrįso. — Bet užtenka apie tą! — Pasakyk man dabar: kuomet Sygurd ėjo mušin su savo vikingais, kuomet girdėjai kardų tarškėjimą, o raudonas kraujas garavo ant laivo ar neapėmė tavęs neįveikiamas noras įsiveržti į patį kovojančių vyrų vidurį, noras užsidėti šarvus ir griebtis kardo?

DAGNA. Niekuomet! Ką gi tu manai. Juk esu moteriškė!

JIORDIS. Moteriškė, moteriškė! Nėra žmogaus, kuris spėtų, ką moteriškė gali nuveikti! — Bet pasakyk, man, tą turbut tu patyriai.... Kuomet vyras apkabina mylimą moteriškę,.... ar teisybė, kad tuomet jos kraujas dega ir krutinėj kuju plaka, kad netenka proto, neapsakomos malonybės apimta?

DAGNA *(rausdama)*. Jiordis, kaip gi gali....

JIORDIS. Na, pasakyk man!

DAGNA. Pati turėjai tą patyrti.

JIORDIS. Taip, kartą, vienintelį kartą! Buvo tai tą naktį, kuomet Gunnar sėdėjo prie manęs miegamajame ir taip stipriai apkabino mane, kad net šarvai truko, ir tuomet, tuomet....

DAGNA *(neišturėjus)*. Kaip tai? Sygurd?

JIORIDIS. Sygurd? Kas kalba apie Sygurdą? Kalbu apie Gunnarą ir apie tos nakties atsitikimą....

DAGNA *(supranta)*. Taip, taip, atsimenu.... žinau....

JIORDIS. Buvo tat pirmutinį ir paskutinį mano gyvenime kartą. — Lyg kad koksai stebėtinas svaigulys apėmė mane, kad Gunnaras mokėtų taip apkabinti mergaitę, to — *(nutraukia ir žiuri į Dagną)*. Ar tu sergi? — Jau baluoji, jau rausti —

DAGNA. Aš? Ne!

JIORDIS *(neatkreipdama į ją daugiau atidžios)*. Reikėjo man eiti drauge su vikingais! Tas butų buvę geriau man, o gal ir mums visiems. Tat butų buvęs kupinas ir turtingas gyvenimas! — Ar tave nestebina, Dagna, kad mane čia gyvą radai? Nebijai sėdėti su manim patamsiais? Ar tau neateina galvon, kad aš per tą laiką buvau numirus, kad šale tavęs stovi tiktai mano dvasia?

DAGNA *(neramiai)*. Eiva — eiva iš čia — prie kitų!

JIORDIS *(sugriebia ją už peties)*. Ne, lik čia! Ar tiki tu tuo, kad žmogus, kuris prabuvo čia penkias naktis, dar gyventi gal?

DAGNA. Penkias naktis?

JIORDIS. Čia šiaurėje kiekviena naktis — ilga žiemą. *(Staiga persimainiusiu veidu)*. Bet ne — čia ir gi gera. Pamatysi čia tokius stebuklus, kokių nematei anglų karalių dvaruose. Bukiva dabar kaip sesers, kol tu vieši pas mane. Nueisiva prie jurių, kuomet siaus audra; pamatysi vilnis, kurios bėga prie krantų, kaip baltkarčiai žirgai, o ten tolumoje didžuvės nardo! Jos susimuša krutinėmis, kaip šarvuoti karžygiai. Ha! kaip puiku butų plaukti laivų pryšakyje ant didžuvės, kelti audrą ir geiduliais vilioti žmones į bedugnes!

DAGNA. Fu! Jiordis, kaip tu gali ką-nors panašaus kalbėti!

JIORDIS *(griebia ją už rankos)*. Moki tu burtininko dainas dainuoti?

DAGNA *(pasipiktinus)*. Aš!....

JIORDIS. Spėjau, kad tu moki. Kuo-gi tu Sygurdą prisiviliojai?

DAGNA. Nepadorųs tavo žodžiai. Einu sau!

JIORDIS *(sulaikydama ją)*. Aš juokoju? Klausyk toliau! Pamanyk, Dagna, vakaras už vakaro sėdėti čia prie lango ir klausytis jurių dvasios dejavimų, kuri trankosi ten žemai, uoste; sėdėti ir laukti numirėlių namo sugrįžtant — jų kelias veda per šiaurę. Tai vis drąsus karžygiai, puolę mušiuose, galingos moters, kurių gyvenimas nesulaužė, kaip mudvi Ir audros, ir vėjų metą lekia vėsulos kaukimu ant juodų žirgų sidabro kamanomis barškindami! *(Apkabina Dagną ir stipriai prispaudžia ją prie savo krutinės)*. Ha!.... Pamanyk, Dagna, — paskutinę jotę atlikti ant tokio žirgo!

DAGNA *(pasiliuosuodama)*. Jiordis, Jiordis! Leisk mane! Nenoriu to girdėti!

JIORDIS *(juokiasi)*. Minkšta tavo širdis. Nesunku tave įbauginti. *(Gunnar, Sygurd ir Torolf įeina per didžiasias duris)*.

GUNNAR. Dabar, ištikrųjų, aš pats nežinau ko man geisti — vė suradau tave, Sygurdai ir tu toks pat ištikimas draugas, kaip ir pirma; Ernulfo giminę po savo stogu vaišinu, ir pats senis paskiau atvyks. — Ar ne taip?

TOROLF. Prižadėjo.

GUNNAR. Kad taip mažasis Egilis čia butų!

TOROLF. Matyti sunų myli, nes taip dažnai kalbi apie jį.

GUNNAR. Kaip gi galėčiau nemylėti! Juk tai vienintėlis mano kudikis. Matyti bus iš jo geras ir doras žmogus.

JIORDIS. Bet joks karžygis iš jo.

GUNNAR. Na, na — tai dar nežinia.

SYGURD. Kodėl išsiuntei jį?....

(Pabaiga bus).

ATSIŠAUKIMAS.

Brangus Tautlečiai!

Beveik klekvienam jau žinoma, kad netik politiškas, bet ir kulturiškai - visuomeniškas, draugijinis Lietuvos gyvenimas smarkiai žengia pirmyn ir mus teipat traukte traukia pirmyn žengti. Auga žmonių reikalavimai ir kjla vis nauji ir nauji klausimai netik politiški, bet ir kulturiškiejie, draugijiniai. Reakcijai prasidėjus ir politiškam judėjimui aptilus, po visą Lietuvą prasidėjo stropus organizacijos ir kulturos darbas. Tveriasi įvairios draugijos ir sąjungos. Tos draugijos daro susirinkimus, posėdžius, kuriuose žmonės tariasi, kaip nusikratyt savo vargus nelaimes, kaip pagerinti savo buvį.... Didelis ir smarkus judėjimas pasirodė taipgi apšvietimo platinime. Ypač tas apsireiškė pas lietuvius suvalkiečius. Čion įsikurė dvi apšvietimo draugijos: pirmeiviška "Šviesa" ir klerikališkas "Žiburis." Iš jų tik "Šviesą" galima pavadint apšvietimo platintoja, "Žiburis" gi daugiau užimtas politiška kova su pirmeiviais.

Vos spėjo valdžia užtvirtinti šių draugijų įstatymus, kaip išgirsti, kad ten kur nors įsikurė tos draugijos skyrius, filija; kad buva susirinkimai, skaitymai, įkuriami knygynai, skaityklos, ant susirinkimų skaitomi pranešimai, lekcijos, referatai. Kad įkuriamos nuo draugijos vardo mokyklėlės, mokyklos, suaugusiems kursai.

Bet vis tai pradžia, sunki pradžia, tuom labiau kad šiandien pas mus siaučia visokios tamsios jiegos, nakties paukščiai,— bet nieks ne užšlopįs, nė užgniauž to žmonių veržimosi prie šviesos, prie laisvės! Nuo išstlavinimo ir organizavimosi priguli musų ateitis!

Taigi, Brangus tautiečiai, męs, Liudvinavo "Šviesos" skyrius, išgavę valdžios leidimą įsteigti Liudvinave viešą skaityklą, kreipiamėsi į jus, Lietuvos darbininkai, kurie dar ne užmiršot savo gimtinio krašto, kurie norėtumet sugrįžti kada nors čion, bet ne į vergiją ir skurdą, o į apšvietą, laisvą šalį, sušelpti mus, kas kuom gali, ar tai medžiagiškai, ar knygoms, ar laikraščiais; ypač kreipiamės į visas užsienių lietuvių laikraščių redakcijas, tesušelpia jos mus savo raštais, o tuomi atliks šventą, augštą darbą savo nuvargusiems broliams.

Tad aukaukit, kiek ir kuom galėdami, męs širdingai busime jums dėkingi! Siųsti šiuo adresu: kr. st. Kalvarija, Suvalkų gub., Liudvinavo "Šviesos" skyrius.

P.S. Kitų užsienių laikraščių šitą atsišaukimą meldžiame perspaudinti.

Pirmininkas — J. Ambrazevičė,
Iždininkas — F. Sirutis,
Sekretorius — J. Motuza.

"AUŠROS" DR-STĖS PRELEKCIJA.

Nedėlioj, 12 d. sausio 1908 m. atsibus pirmutinė "Aušros" draugystės prelekcija 1908 metų. Šita prelekcija, kaip ir visos kitos šiuose metuose, atsibus Freiheit Turner (mažojoj) svetainėj, 3417 So. Halsted st., arti 35tos gatvės. Prasidės 3:30 val. po pietų. Įženga 10c. ypatai.

Tema šitos prelekcijos yra Japonija ir japoniečiai. Skaitys p. K. Kasputis.

Kiekvienam, rodosi, žinoma, kad teip trumpam laike apšvietime pakilusi japonų tauta nustelbė visą pasaulį, todėl iš to atžvilgio bus žingeidi kiekvienam šitoji prelekcija.

J. Ilgaudas,
Prel. Reng. Kom. Rašt.

LIKUČIAI MUSŲ PRIETARŲ.

Rods kartais ir prietarai buva geru daiktu: jie parodo mums kuo męs buvome vakar. Prietarai tai pėdsakis dvasiško pažangumo žmonijos, kuriuos tirinėtojai praeitį sekdami, suseka padėjimą ir buvusius santikius žmonių. Tame prietarai mums labai gerai pasitarnauja, nes męs iš jų atsižinome malonias ar nemalonias pereigas musų bočių ir žinodami jas, nereikalaujame į nemalonias iš naujo įpulti. Bet gyvam musų gyvenimui prietarai yra didžiausia kliutim. Jie laiko mus tamsybėje, pančioja musų kiekvieną laisvą žingsnį ir peni mus supelijusiais niekais praeities. Todėl kiekvieno doro ir blaivo žmogaus didžiausia priedermė— naikinti prietarus, kiek galint.

Negalima guostis, kad lietuviai šios dienos apkenčia prietarus ir su jais nekovoja. Jie teip ant visokių prietarų yra įniršę, kad juos visur, kur tik pamatę, su šaknimis rauja laukan ir, tą bedarydami, tankiai įžeidžia daugiaus ypatas, pas kurias juos randa, negu patiems prietarams blogo padaro. Bet vis gi čia kaltė ne kovos su prietarais, tik nemakėjimo ją vesti. Jei męs šiądien džiaugiamėsi šiokiu - tokiu dvelkimu laisvės, tai tik ačių šitai mųs kovai su prietarais, ačiu tam, kad prasikrapštome sau akis. — Šviesos mums duokit! — šaukia kaimietis. Mokslo daugiau mums! — prašo jaunuomenė. Nežinia, tamsybė ir prietarai nykte nyksta iš musų tarpo ir svietas mums eina kassykis skaistyn. Net pati musų bažnyčia susigėdo buti senovės ištrintuose, lenkų ir žydų primestuose rubuose, užsimanė pasipuošti naujais, tinkamais musų atgyjančiai dvasiai parėdais. Visos bažnyčios "brostvos", "tejemnyčios", "abliubenyčios", "smertelni", "macnus", "paušedni", "aktai "strielisti", "gadzinkos", "jutrinos" ir tt. išnyko iš jos, nepalikdami nė šniero po savęs ir lietuvis, norėdamas pasimelsti Dievui, siunčia jam iš savo lietuviškos krutinės gryną lietuvišką maldą. Kas Dievui daugiau gali patikti, jeigu ne gryna, grynos širdies malda? O bet naujiena ne vienam tamsiam žmogeliui šiurpulį užvaro, ir jis išsigandęs, šoktų ant tavęs, kaip liutas, už savo šventuosius, jeitu juos pavadini gražesniu, bet jam nepaprastu vardu. O tie jo šventiejie ,tai tik stabai, kokius jis mato nuteptus ant popieros. Šventu daiktu jam yra ne pats šventasis ,tik popiera šventojo paveikslo. Motina Dievo, kokią jam nupiešė koks žydelis Vilniuje ar kitur su raudona skraiste, atlapa širdžia, ar aukso vainiku ant galvos, tai stebuklingas daiktas, pas kurį jis prašo sveikatos ir užtarimo. Pasakyk jam, kad toji jo Dievo Motina tai varginga, dora žydelkaitė, kuri stojosi paveikslinga motina visam svietui ir per savo sunų išplatino meilę artymo terp žmonių, tai jis tau ir akis išplėš.

Ne, bažnyčiai negana yra apvalyti kalbą nuo barbarizmų; reikia dar jai savo pasekėjus išvesti iš stabmeldystės, jei ji nori vadintis tikru žmonių draugu.

Jonas Lopas.

AUKOS KANKINTINIAMS.

Iš Chicago, Ill. Antanas Demikis 50c., Vincas Brusukas 50c., Motiejus Burdulis 20c., Franciškus Demikis 50c., Justinas Pupkis 25c., Vincas J. Brusokas 50c., Jonas Pirorus 25c., Justinas Kuraitis 25c., Vincas Anuškeviče 10c., Jurgis V. Anuškeviče 10c., Justinas Staugaitis 50c., Ona Brusokiutė 25c., Petronė Kulbaitienė 10c. Viso $4.00.

ASABIŠKI REIKALAI.

Nežeminkime pats savęs!

Lekėčių kleb., (Dobrovalės val.), kun. Staugaitis, 50 num. "Lietuvos", per savo advokatą Antanutį, vietoje pasakyti, jog todėl nepriėmė mano pasiulytų laikraščių ir knygų, kad jos svietiškos bei mokslišlos įtalpos, pats užsipuola ant manęs ir konsulį bei parapijonus ragina su manim neužsidėti. Savo išėjusį aikšten pasielgimą bando išvirkščiai išsukt. Argi per pusę metų neįstengė parašyt laiško, kad priima knygas jo parapijonams aukaujamas? Ar dar kartą reikėjo kreiptis su prašymu, kad priimtų už 100 rublių aukaujamų knygų, iš kurių neturintiejie už ką pirkti butų galėję naudotis.

Kun. Staugaitis nurodo Maskolijos [illegible] sipažino [illegible] laišką, [illegible] Reikėj [illegible] literat [illegible] timas [illegible] nigui [illegible]

Olszewski
2 S. Halsted St.

nų laikraščiai ir knygelės jau platinamos, dabar liepia neužsidėti su manim, tai turbut neskaityt nė laikraščių nė knygelių, kurioms apdovanoju pundais jo parapijonus.

Toks tėviškas uždraudimas sulaikys nuo skaitymo paklusnes aveles, bet teipgi, pätyriau, jog kunigams tamsumas geriau patinka negu apšvieta, už tai ir garbina. Tamsumą palaiko ir Amerikos lietuviški kunigai; jeigu žodžio neklauso jų parapijonai, griebiasi skaitymo, tad kunigai, su policijos pagelba, raštų platintojus areštuoja, kaip tai daro kun. Kaulakis Philadelphioj, Varnagyris Brooklyne, ir kiti.

Kun. Staugaitis negali pasiekt manęs su policija griebtis tai turi prisakymo: "Todėl su tokiu neverta užsidėti".

Kun. Staugaičio apginėjas Antanutis neseniai mane ir šmeižiku išvadino "Žvaigždėj", nes jo ponas, negavęs laiško nuo manęs ir atsakymo negalėjąs duoti, o dabar pats jo ponas prisipažysta, tik gailestuja, kad dar kartą neparašiau, nes pusės metų atsakymui ant pirmojo nepakako.

Palaiminti dvasiškiems tėvialiams buva laikai, kada Lietuvoje buvo uždrausta spauda ir žandarai, pergabentas iš užrubežių, gaudė knygas, dabar jiems patiems reikia žandarų rolę atlikti. Vieni mat vargai Lietuvoj, paputus geresniam vėjaliui!

Naujokas.

APGARSINIMAI.

"MIKĖS VALDINIŲ POTERIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių poteriai. Beto yra giesmės ir daugybė satyriškų trumpų pasikalbėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveikslai (Caro sapnas, Ramybės ir santaikos aniuolo darbas, ir kiti).— Kas šiame mėnesyje užsirašys visiems metams juokų ir satyros laikraštį "Dilgėles" (Kaštuoja tik $1.00 metams), tas gaus tą knygelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveikslais, karikaturomis — tai pirmas lietuvių rašliavoj toks laikraštis). Adresas:

"Dilgėlės",
1815 Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.

APDRAUSK SAVO VIDURIUS.

Anais kartais męs buvome minėję, jog Kubelikas, garsus smuikorius, apdraudė savo pirštus gera suma pinigų, žinodamas, jog netekimas jų reiškia netekimą visos jo įeigos. Jam pirštai yra brangiausia dalimi kuno, mums yra viduriai. Ar męs galime juos apdrausti? Žinoma galime. Vienintėlis daiktas, kuris reikia mums padaryti, tai atkreipti pilną atidžią į juos ir kaip tik pastebėsime pirmus ženklus nesmagumo kylant, tuojaus vartoti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno. Tai yra, geriausias apdraudimas nuo daugelio ligų, nes žitas vaistas visokiame atsitikime sutaisis vidurius ir visus virinimo organus kopuikiausiai, privers apstingai darytis pilvo syvams ir sustiprins raumenis pilvo. Pilvas tąsyk galės priimti maistą ir atlikti savo darbą gromuliojimo. Męs visi žinome, kad geras gromuliojimas reiškia gerą sveikatą ir pilną stiprybę, kad tai reiškia pilną darbo jiegą. Grynumas užtikrinamas Suv. Valst. Ser. No. 346. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugyščių reikalai.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.
Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.
Kasierius — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Sus. sirin- nėne- Nr.

3301 S. Morgan st., kertė 33 gatvės, 1 val. po pietų. Visi sąnariai kviečiama pributi, užsimokėti už pirmą bertainį, bus balsavimas ant kandidatų Centro Prezidento ir Kasieriaus, o ir kiti svarbus reikalai; teipogi prisimena, kad norintiems prisirašyti dabar yra geriausia proga.

36tos kuopos S. L. A.
Komitetas.

DEVYNIOLIKTAS BALIUS.

Chicago, Ill. Jaunų Amerikos Lietuvių Pasilinksminimo kliubas parengė savo devynioliktą balių nedėlioje, 12 d. sausio, 1908 m. Freiheit Turner saleje, 3417 S. Halsted str., Prasidės 5 val.; įėjimas 25c. ypatai. Muzika garsaus orkestros vadovo F. Kieferio. Nuoširdžiai kviečiame lietuves ir lietuvius kuoskaitlingiausiai atsilankyti, o męs užtikriname, jog turėsite linksmą laiką.

Komitetas.
(10 — I)

4 KEPURINIS BALIUS.

Chicago. Nedėlioje, 26 d. sausio 1908 m. Salėje po Nr. 32-34 Emma st., arti Noble ir Milwaukee ave., Dr-tė Šv. Mykolo Ark. turės savo linksmą kepurinį balių. Prasidės 2:30 val. po pietų. Įėjimas porai 25c. 10 puikių dovanų bus išdalinta ir merginos ar moterys, kurios atsineš įdomesnes kepures, aplaikis minėtas dovanas. — Žiurėkite, kad jas gautumete. Visus lietuvius ir lietuves širdingai kviečia atsilankyti.

Komitetas
(17—I)

IŠKILMINGAS BALIUS.

Chicago. Guodotini lietuviai ir lietuvės yra kviečiami ant pirmo baliaus, parengto parapijos S. F., kuris atsibus nedėlioje, 19 d. šio mėnesio Freiheit Turner salėje, 3417 S. Halsted st. Prasidės 5 val. po pietų. Įėjimas 25c. Bus tikrai lietuviška muzika, kuri grieš puikiausius šokius. Kas ateis ant baliaus, apturės šifkortę, su kuria galės eiti ant sekančio musų baliaus.

Komitetas.
(17—I)

Simbury, Conn. Susitvėrė nauja lietuviškai lenkiška Šv. Franciškaus draugystė, į kurios išpildantį komitetą likosi išrinkta sekančios ypatos: P. Kazlauckas, prezidentu, St. Sadauckas, vice-prezidentu, F. Zablockis, fin. sekret., P. Muzikas, prot. sekret., W. Zavalikas, kasierius, Fel. Raževskis ir Fr. Kraviec, globėjai kasos.

TĖMYKIT, CHICAGOS LIETUVIAI. APVAIKŠČIOJIMAS IR SEIMAS.

Susivienijimas Liet. Rymo Katalikų Amerikoje turės savo apvaikščiojimą ir Chicagoje, nedėlioje, 14 d. birželio, šiais metais, o utarninke, seredoj ir ketverge — 16, 17, ir 18 — seimą Columbus salėje (teatre) 1840 Wabash ave., arti 19tos gatvės.

Meldžiame visų darugyščių, kliubų ir kuopų Chicagoje minėtomis dienomis nerengti pikninkų ar balių, idant vieni kitiems neužkenktume.

Su guodone, seimą rengiąs
Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolių Vincento Vilčauskio ir Jono Jondža, abu Kauno gub., Raseinių pav., Sartininkų val., Žigaičių parap., Aukštupių sod. Jie pays ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Vilčauskas,
452 Honore st.,
Chicago, Ill.

Pajieškau Pranciškaus Krišciokaičio, Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Sintautų par., Papartynų kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Žemaitis,
Box 204,
Broad Brook, Conn.

Pajieškau savo tikros sesers, Antaninos Bauskiutės, po vyrui Kevienės, Suvalkų gub., Seinų pav., Kudrėnų gm., Vilkiautos kaimo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Rudis,
1126 Grove st., Scranton, Pa.

SKAITYTOJAMS.

Kurių prenumerata už "Lietuvą" jau išsibaigusi, malonėkite ją atnaujinti. Kurie savo laike neatnaujins, tiems "Lietuva" liks sulaikyta. Todėl kurie nenorite, kad "Lietuva" liktųsi sulaikyta, pasirupinkite tuojaus užsimokėti.

A. OLSZEWSKIS,
"Lietuvos" Išleistojas.

Pajieškau savo brolio Juozo Dobilo, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Barbieriškių gmino, Kunigiškių kaimo, 7 metai kaip Amerikoje; pirmiaus gyveno Mahanoy City, Pa., 3 metai atgal išvažiavo į Indian Territory, o iš ten vėl sugryžo Pennsylvanijon. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Motiejus Dobilas,
4600 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Gendrėno, Anykščių parap., Mateušo Jodričio ir Povylo Stokos, Viežintų parap., Vilkmergės pav., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Viktorija Bociliukė,
421 S.Perth st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Antano ir Tamošiaus Škierių, Suvalkų gub., Senapilės pav., Antanavo gm., Prastos kaimo, 7 metai atgal gyveno Brooklyne, N. Y. Jie pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Škierys,
1805 Nayaug av., Scranton, Pa.

Pajieškau savo dviejų brolių Antano ir Motiejaus Česnų. Antanas girdėjau gyveno Chicagoje, o Motiejus keli metai atgal gyveno St. Louise. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Sartininkų vol., Vainutos parap., Balčių kaimo. Teipgi pajieškau savo švogerio Petro Lukošaičio, našlio su dviem sunais ir 2 duketrimis, apie 2 metai atgal gyveno Chicagoje; paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės pavieto, Skriaudžių parap., Kvietiškių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincas Chesna,
1310 Ross st., Richmond, Va.

Pajieškau Antano Pečiulio, 4 metai atgal kaip išvažiavo iš St. Louis, Mo. į Mahanoy City, Pa. paeina iš kaimo Pelalių, Punsko parap., Seivų gm., Suvalkų gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

A. Knyzė,
7006 Minnesota av., St. Louis, Mo.

Pajieškau savo dviejų draugų: Jono Kuzo, Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnų vol., Klukių kaimo, ir Jono Turauskio, tos pačios gub., ir pavieto. Šilelio vol., Kreivukų sod. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Domulis,
Box 53, Johnston City, Ill.

Pajieškau savo švogerio Kazimiero Serapino, Kauno gub., Telšių pav., Plungės vol., Veišlovėnų sod. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Urnikis,
Box 529, Macedon, N. Y.

Pajieškau savo draugų: Kazimiero Domeikos, Pavėgėlių kaimo, Šidlavos vol., Raseinių pavieto, Aleksandro Galevskio, Panevėžio pav. ir Marcelino Šikšnio, kaimo Motiniškių, Šaulėnų vol., visi Kauno gub. ir visi si Amerikoje jau suvirš du metai. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petras Puidokas,
Box 736, Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Kaupo ir pažystamo Placido Rasiulio, Kauno gub., Panevėžio pav., Remigalos parap., Daubarų kaimo; norėčiau su jais susirašyti. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mat. Kaupas,
Box 184, Westville, Ill.

Pajieškau savo švogerio, Kazimiero Klimašausko, 20 metų kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

J. Kemežis,
Elm st., Newark, N. J.

Pajieškau savo brolio Antano Šiupieniaus, Buckunų kaimo, Metelių parap., Seinų pav., Suvalkų gub., Apirmiau gyveno Wilkes Barej Pa., arti metai kaip išvažiavo iš ten. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Šiupienius,
8 Langdon st., Worcester, Mass.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Juškevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Šiškakių kaimo, apie 3 metai kaip Amerikoje; kiek žinau gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juazapas Rutkauskas,
% John Kirkiški,
1177 E. 63rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Kričioko, Suvalkų gub., Zubrių sod., girdėjau, kad neseniai pribuvo į Ameriką; turiu pas jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Kričiokas,
610 Springwells ave., Detroit, Mich.

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Jončo, 3 metai atgalios gyveno Westvillėj, Ill.; paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šidagių kaimo, Skaudvilės parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Grabauskis,
851 N.Marshfield av., Chicago,Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Bladislovo Cukoro, Kauno gub., Šiaulių pav., Akmenės vol., Lebelio vienkiemio, 4 metai Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

D. Vainoris,
P. O. Box 125, Oglesby, Ill.

Pajieškau Konsatncijos Survilienės, Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnų parap., Viedrių sod., pirmiau gyveno Chicago, Ill. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jurgis Bagdonas,
Box 171, Lafayette, Colo.

Pajieškau savo brolio Petro Murkos, Kauno gub., Vilkmergės pav., Pelišių sod., pirmiau gyveno Baltimorėje, 4 mėnesiai atgal gyveno Burlingtone. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Murka,
487 Ambrose st., Montreal, Canada.

Pajieškau Juozo Selmono ir Kazimiero Eičiukė, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės par., Ivangenų kaimo, turių prie jų svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Alek. Grumblevski,
Box 62, Premrose, Pa.

Pajieškau savo draugo Matijušo Išaraičio, Lodiškės kaimo, Tamošbudžio gm., Naumiesčio pav., Stanislovo Rinarto, Braziukų kaimo, Dobrovolės gm., Naumiesčio pav., ir draugo Juozo Petkuno, Begarskių kaimo, Tamošbudžio gm., Naumiesčio pav., visi Suvalkų gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Jeseviče,
838 Clearview st., Scranton, Pa.

Pajieškau savo brolių Franciškaus ir Juozapo Rudgalvių, kurie pirm 3 mėnesių gyveno Port Washington. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ant. Rudgalvis,
110 Barber st., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui vaikino; turi buti laisvamanis ir ne jaunesnis kaip 28 metų. Norintis arčiau atsižinoti, malonės rašyti adresu:

Laisvamanė,
General Delivery, Chicago, Ill.

Pajieškau Izidoriaus ir Mikolo Vaičiunų, abu Suvalkų gub., Marijampolės pav., Ožkasvilių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Melnikas,
250 Walace Pl., New Haven, Conn.

Pajieškau dviejų draugų, Jono Paulėko ir Jono Klimo, abudu Kauno gub., Veikšnių vol., ir parap., Sovaičių sod., girdėjau, kad yra Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Fr. Pauliek,
Box 41, Chicago Heights, Ill.

Pajieškau savo draugų: Jurgio Zubrio, Stepo Kostantinavičiaus ir Zenono Plokščio, visi Vilniaus gub., Trakų pav., Marcinkonių parap., Margionių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Peter Plokštis,
81 Ward st., Worcester, Mass.

Pajieškau darbo barzdaskutyklose; 4 mėnesiai kaip esiu iš Lietuvos, kalbu lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai, moku gerai kirpti ir skusti, tėvynėje dirbau per cirulninką. Reikalaujantčio meldžiu kreiptis adresu: Juozapas Terasus, Box 60, Glen Cove, N. Y.

Vargonininkas, galįs gerai atlikti gregorijonišką grajų ir giedojimą su vedimu choro jieško atsakančios vietos. Atsišaukti adresu:

John Kubilis,
1320 S. 15 st., Sheboygan, Wis.

Pranešu savo draugams ir pažystamiems, kad savo kriaučių šapą perkeliau nuo Nr. 111 South Main st., į savo locną namą 211 W. Coal st., kur ir meldžiu kreiptis su reikalais.

Wm. Mineviče,
Shenandoah, Pa.

Pranešu savo draugams ir pažystamiems, kad aš perkėliau savo saliuną nuo Nr. 1404 — 52 ave. po Nr. 1436 — 52nd ave. Grant Works, Ill., kur galima gauti gerų gėrymų. Darbai pas mus Grant Works'e pradeda po biskį eiti geriau.

Chas. Jurkus.

Mieli Broliai Akmeniškiai, pranešu jums, kad musų parapijoje yra statoma bažnyčia ir musų klebonas šaukiasi prie mus, amerikiečių, kad paaukotume po kokį dolerį. Kas aukos, tegul siunčia tiesiog klebonui adresu:

Kun. Naudzinas, pačtas Akmeny, Kauno gub., Šaulių pav.

AUKOS TAUT. REIKAL.

Aukos surinktos Chicagoj laukiant naujų metų. Dr. J. Zimontas $2.00; J. Gust. $1.00; A. Bukauskienė, Kl. Vilkas po 50c.; A. Bukauskas, A. Dabulevičiutė, Ald. Vilkiutė, M. Vilkienė, J. Kijauckas, A. Kunca po 25c.; J. Miežlaiškis 15c.; M. Stankunas 8c. Viso $5.73. Pusė pinigų skiriama mokslaičiams "Aušros" draugystei, o pusė kankintiniams.

Ant Pardavimo.

Už $2800 pirksi lotą su dviem namais ant Wallace Street Chicago Heights. Rendos atneša $31.00 ant mėnesio. Pati renda gali tas propertes išmokėti. Atsišauk pas *A. Olszewski, 3252 So. Halsted St., Chicago.* Męs turime daugybę gerų namų ant pardavimo visose miesto dalyse.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos, lietuvių apgyventoje vietoje ant didžiausios gatvės, kur žmonės eina kaip vanduo; barguot neparsieina nė už vieną centą, viskas perkama už piniguš. Savininkas turi dvi mėsinyčias ir vieną nori parduot. Atsišaukite pas:

Izidor Petrauskas,
3312 S. Halsted Str. Chicago, Ill.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos; pirklystė jau varoma 12 metų, po No. 4440 So. Wood st. Atsišaukti reikia pas savininką, Joną Novakovskį.

LAIŠKAMS POPIEROS.

Naujausio ir geriausio išdarbio laiškams popieros tiktai 25 c. tuzinui. Reikalauju agentų ir pardavinėtojų po visus miestus. Gera proga štorninkams ir agentams. Atsišaukti reikia adresu:

F. Milašaukas,
25 — 2nd str.
So Boston, Mass.
(10 — X)

Tel. Main 1769. R. 8, 45 La Salle st.

CHAS. Z. URNICH,
Išjieškotojas kaltenybių.

Męs vedame bylas ir įvykdome sutaikas. Išnagrinėjame visokias nelaimes, susižeidimus dėl kompanijų kaltės. Teisinga roda dykai visuomet.

KALENDORIAI!

"Lietuvos abudu Kalendoriai, sieninis ir knygelės formoje jau gatavi, ir kas tik užsirašys "Lietuvą" gaus mųs abudu Kalendorius dovonų.

"Lietuvos" prenumerata metams tik $2.00, pusei metų $1.00. Rašykite tuojaus siųsdami prenumerata ant adreso:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

NAUJOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDYSTEJE.

Scėniškiejie Vaizdeliai. Vaišganto. Telpa čia 1) komedija - Nepadėjus - nėr ko kasti, 2) Monoliogas - Negryna sąžinė, 3) Monoliogas - Paskutinį kartą, 4) Scena - Tiktai niekam nesakyk, 5) Sceniškas vaizdelis - Namai - pragarai, 6) Eilės - Lietuvių pavasaris. Pusl. 98, prekė 35c

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. J. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. .....25c

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė..... ....10c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj, XIV amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Prekė 10c

Lietuva tėvynė mano. Eilėmis parašė K. Stiklelis, telpa 14 gražių tėvyniškų dainelių. Puslapių 16 prekė 10c

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieplimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47, prekė....15c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabava) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė .. 15c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

Žmonių užtarytojai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Aprašo apie du brolių Grakchu, 130 metų prieš Christaus gimimą, iš Rymo laikų ir kaip tuom laiku žmonės buvo pavergti ir visaip kankinami. Pusl. 32, prekė 10c

Knygų Kataliogas

516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, 1906, pusl. 135 ....35c

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ....35c

553 Paėjimas organiško svieto, pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės mokslišokos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; pa ido, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 .....35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ....$1.00
Ta pati apdaryta $1.25

559 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 .... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ....$1.00
Apdaryta $1.25

600 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatyščių, visų žemės kraštų ir net maziausių salelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 .....$2.00
Apdaryta graziuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą, jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: suryš, prėski, katyš; kokie juose gyvena gyvunai ir t. Žemė aprašyta dalimis: išskaityto visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie oraI: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kus koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saul per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 col. ant geros, standžios popieros spaudi ta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.
Ta pati apdaryta audimu, kietuose d daruose, auksinėmis litaromis atsp sti parašai ant nugaros ir šono.. $2

655 Istorija abelna. Dalis pir Nuo seniausiųjų laikų Chinijos 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdal mui imperijos Aleksandro Makad škojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras Baceviče. Su paveikslais, paro čiais tų laikų piramidus, sienas py tvirtynių; typus kunigų ir karel Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. C cago, Ill. 1904, pusl. 498 .....$1.

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir d dėjo plaukti į Ameriką, kokios kar buvo, už ką kariavo ir kokiuose m tuose; kiek buvo prezidentų, kokie prieš atradimą Amerikos iki 1896 Aprašo kaip Kolumbas atrado Ame ką, kokie čia tada žmonės gyveno, k kie žmonės pirmiausiai iš Europos p kiek kuris gero dėl šios šalies padar Prie galo knygos telpa Suvienyt Valstijų Konstitucija, kuri yra reik lingiausia žinoti kiekvienam žmog gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, 1896, pusl. 364 .... $1.
Ta pati apdaryta audimu, kietuose d daruose, aukso litaros ant nugaros šono ....$1.

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų pa rapijų ir kunigo Kriaučuno prova s laikraščiu "Lietuva", buvusi balan džio mėnesyje 1899 m. Čia telpa ap rašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje kiek lietuviškų draugyščių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška per žvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova ku nigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago Ill. 1901, pusl. 580 ....$1.5
Apdaryta .... $1.

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šilupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą per 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899.....50c

700 Rašto Istorija. Pagal A. B. Schmitzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išplaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai dėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar galima parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip gerai, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi gyviete raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ....$1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-eis spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904 pusl. 305 .... $1.00
Apdaryta $1.25

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susistrauna ir kaip atsilieplia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ....35c

856 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios tada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs stumia. Chicago, Ill 1902, pusl. 40 ....10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulygšiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 .... 15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės veikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ....15c

1102 Auginimas ir maitinimas mažų vaikų. Parašė J. Kulis, M. D. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28 ..... 10c

1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, Dra Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su tyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užlaikyti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132..35c

1176 Pamatas Visokiai Reformai. Kovas sveikatai, turtui ir laisvei. Juliariškas raštas apie klausimą žmogybos. Parašė Otto Cardue. Su leidinio leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti dilginanti valgiai, netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113..... 30c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkas. Lesgvas budas išmokti skaityti (rokuoti). Knyga padalyta į dvi dalis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 .....25c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Parašė Dollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus. Sutaisė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ....$1.25
Apdaryta $1.50

1400 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia surašytas lietuviškus žodžius išguldytas angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlyni apdarai su auksu litaroms ir ornamentais ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ....$2.00

1400 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis II. Sutaisė A. Lalis. Čia surašytas visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip tas žodis angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvomis litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, aukso ir kampai drutos, gražios moroko, šonai audimo, ant nugaros yra aukso litaroms, lapų kraštai auksuoti $4.00
Ta pati knyga popieros apdaruose $3.00

1428 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų. (Abi dalys kartu II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) tai yra tos knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglų kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327 .....$6.00

1500 Tikyba ar mokslas? Tikėjimi mokslišką ir draugiškai - politišką ginčijimai, surankioti D-ro J. Šilupo ir pataisytas ir padidintas spaudai. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1528 Lietuviškas Sapnininkas. Surinkta iš daugelio svetimų sapnininkų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapnininką, su 310 abrozėlių, su aprašymu planetų ir paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo dėl atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuot gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205..50c
Tas pats drutai apdarytas 65c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko rūmo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 .... $3.00
Drutuose apdaruose $3.50

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo Šviesoje Mokslo. Pagal svetimus šaltinius sutaisė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262 ..... 50c

1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir milimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant naujų metų, dienoje varduvių, gimimo, ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, psl. 115 40c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

1635 Lietuviškas Lementorius dėl mažų vaikelių. Su poteriais, katakizmais ir minstranturu. Vilniuje 1863, pusl. 52 .... 15c

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orisson Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 .... $1.50
Apdaryta $2.00

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kurinos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pasirsta į naturališką paveiksią, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkėtų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:

101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castile Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošturių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Kobleno'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pieciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kolio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Cladelio sienų, Kaire, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiantis laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be telescopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkioliką metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; čionai paduodu Kelias prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant **ILLINOIS COURT** galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600, $1800 iki $4500
Ant **AUBURN AVE.** namai su lotu už $2000
Ant **LOWE AVE.** namai su lotu už $1400
Ant **35 & LOWE AVE.** namai su lotu už $7000
Ant **EMERALD AVE.** galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800
Ant **WALLACE ST.** galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.
Ant **SO. HALSTED** daug visokių namų biznio vedimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.00
Ant **35th STREET** murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už $4500
Ant **LYMAN & FARRELL** murinis namas —Storas 2 lubų už $4600
Ant **35 ir LOWE AVE.** murinis — 2 lubų, Storas $7000
GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $2000
EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už .. $2940
Kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

OFFICIAL PUBLICATION

ANNUAL STATEMENT OF THE NATIONAL LUMBER INSURANCE COMPANY OF BUFFALO, IN THE STATE OF N. Y. ON THE 31-st DAY OF DECEMBER, 1906, MADE TO THE INSURANCE SUPERINTENDENT OF THE STATE OF ILLINOIS, PURSUANT TO LAW.

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash	$200000.00

INCOME.

Premiums received during the year	145743.15
Interest	8997.39
Total Income	154740.54

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	42872.33
Commission or brokerage	23481.62
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employes	10164.71
Rents paid during the year	1223.75
All other taxes, licenses and insurance department fees	2763.12
Amount of all other expenditures	19178.80
Total Expenditures	99684.37

LEDGER ASSETS.

Book value of bonds	210525.40
Cash on hand and in bank	73293.26
Agents' debit balances	23317.97
Total Ledger Assets	307136.63

NON-LEDGER ASSETS.

Interest accrued	1800.83
Gross Assets	308937.46

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Depreciation from book value of bonds	$ 8866.00	
Agent's balances over three months due	50.00	
Special deposits to secure liabilities in Georgia	10000.00	
Total		18910.00
Total Admitted Assets		290027.46

LIABILITIES.

Losses in process of adjustment or in suspence	5927.48
Total unearned premiums	72250.45
Total Liabilities	78177.93

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	283200.00
Total premiums received during the year in Illinois	6592.52
Total losses incurred during the year in Illinois	4956.41

MORRIS S. TREMAINE, President.
WILLIAM P. HAINES, Secretary.

SUBSCRIBED AND SWORN TO BEFORE ME THIS 2-nd DAY OF FEBRUARY, 1907.

IRVING J. MILLS, Notary Public.
[SEAL]

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
"Lietuvos" keliaujantis agentas.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jenas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povilas Šukis 3707 E. 63rd St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 322 Caledonia st.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 1.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144-E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Turner Falls, Mass.
K. P. Simkonis, Box 617

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.
V. S. Krefvenas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFFISAS---Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

Brangintinas Receptas
PRISIUNČIAMAS DYKAI
Silpniems ir Nerviškiems Vyrams

Aš turiu savo nuosavybėje receptą brangintinam vaistui, prirašomam garsaus daktaro, kurio aš teiravausi atlankydamas senąją šalį. Aš žinau iš patyrimo kad vaistas padirbtas pagal šitą receptą yra šiądien geriausiu silpniems, nerviškiems ir besveikačiams vyrams. Aš žinau dėito, kad jis man sugrąžino sveikatą po ilgo sirgimo nusilpnėjimu, nerviškumu ir abelna nesveikata ir tt. Aš pirma to išmėginau specialistus ir įvairius vaistus bei gydymus be matomo pagerėjimo. Teipgi žinau, kad daugelis kitų, sirgusių ta arba kita liga nuo persidirbimo, jaunystės paklydinų, prasižengimų ar perdėjimų, kaip nerviškumo, nuobėgį, sunykimo vyrybės, blogos atminties, sunaikinto guvumo, stokos ambicijos, šmurkynybės, nedrąsumo, skaudėjimo strėnose, abelno nesveikumo ir tt., kurie rašė man teipgi išsigydė, kaip ir aš pats.

Žinodamas, kaip sunku išsigydyti šitoje šalyje, aš užsimaniau pagelbėti kitiems ir kožnam reikalaujančiam tokio vaisto parašusiam pas mane aš pasiųsiu nuorašą šito recepto ir reikalingus patarimus užpečėtytame laiške dykai. Receptą gali sutaisyti geroje aptiekoje už mažus pinigus. Klausyk mano rodos ir pamėgink, o pamatysi, kad tai geras vaistas, nuo kurio busi sveikas, tvirtas ir laimingas. Aš už savo patarnavimą reikalauju 50c tau pasveikus. Niekuomet aš nereikalauju daugiau už šitą mažą sumą ir tereikalauju jos kol tu visiškai nepasitaisysi, idant paskui geriau gaėtum branginti mano patarnavimą tau. Aš ne siunčiu nieko apmokestin ir neturiu jokio sumisio išgauti pinigus ar parduoti vaistą, kurio tu nereikalauji, o jei tu rasi mane neteisingu, tai tieslog gali mane apskelbti per šitą laikraštį.

Rašyk šiądien, kadangi šita žinia gal neatsikartos daugiau. Atmink, kad gausi receptą ir visus patarimus dykai ir tu nereikalauji man siųsti 50c kol nepasveiksi. Adresas:

C. Bentson, P. H. Box 655, Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

NAUJI ŽAISLAI IŠ LIETUVOS ATVEŽTI!

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam paslinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kaulelį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

KALENDORIAI!

Visiems "Lietuvos" skaitytojams išsiuntėme Sieninį ir Kišeninį Kalendorius. Jeigu kuris negavo, tegul atsišaukia, o pasiųsime antru sykiu.

Kurie dabar užsirašys "Lietuvą", tai teipgi gaus abudu Kalendoriu dovanų. Todėl su pradžia naujų metų pasiskubinkite užsirašyti, tai turėsite viso meto "Lietuvą" ir gausite du labai gerus Kalendorius. Nelaukite ilgai, nes vėliau gali mums pritrukti Kalendorių ir tada negalėsime duoti.

"Lietuva" kaštuoja tik $2.00 ant metų, ant pusės metų $1.00. Užsirašydami ir pinigus prisiųsdami adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI
S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasierius pagelb.

DIREKTORIAI
Nelson Morris, J. A. Spoor, Ira N. Morris, L. H. Heymann, Arthur G. Leonard, S. R. Flynn, Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų — Panedėlyj nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų — Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu. Už sudėtus pinigus mokame 3%.

LIETUVISZKAS KATALIOGAS DOVANAI!
VISOKIŲ žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinų, klernetų, skripkų, bubnėlių, mandolinų, vargonų, fonografų, drukuojamų mašinėlių, lietuviškų knygų ir kitokių daiktų (visų daiktų yra paveikslėliai kaip jie išrodo).

TAUTIEČIAI reikalaujanti virš minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. Damijonaitį prisiųsdami savo adresą ir už 2 centus markę del pačto kaštų, o KATALIOGA No. 7 gausite dovanai, iš kurio busite aprupinti gerais-teisingais daiktais.

Vienatinė lietuvių prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimelius. Adressas:
M. J. DAMIJONAITIS,
3250 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Godotinoms tautiškoms ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, Ženklėlius, Kepures, ir Maršalkams parėdus, teipogi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos godotinos Dr-stės arba godotini kunigai, kad Jusų darbas butų pridorančiai atliktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszevicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonykų, Skripku koncertiniu, Kliarnietu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dalgorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Stricibu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėčiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adresa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI: Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Šternykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH *112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.*

Lietuvių Daktaras
Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.
Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očiščena arielką, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklausos kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-cios gatves ir 33-cio Place.
Telefonas Yards 6012.

Kožna liga išgydoma
Atsišaukite į musų ofisą Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave., o busite sveiki.
Dr. Kazimieras Butkeviczia
prieinamas nuo 3 valan po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų; abejotinuose atsitikimuose išsaukiame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerias iš Palangos. Vaistai atsaginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkų musų užtiurėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.
Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jasulaitis, Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268
Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dadiduri atsakančiai po gimdymo. Offisas ir gyvenimas Olszewskio name 3248 S. Halsted st.

Jonas J. Gudinas
Užlaiko pirmos kliasos saliuną ir restauraciją, kur galima gauti geriausius gėrymus, cigarus ir valgius, teipgi turi puikią svetainę susirinkimams baliams ir vestuvėms. Tėmykite adresą:
223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Telefon Yards 471.
Notary Public
(Lietuviškas Notaras)
Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.
J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.
Trankia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, prideda iškirmijusius auksu, sidabru, amalgamu.
Valandos: Šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 1846

Nauji tautiški paveikslai.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.
Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveiksių, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.
Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.
Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill

NAUJAS IŠRADIMAS
Sustiprinti nuo užlaikymui plaukų.
Tuksančiai vyrų ir moterų atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms [illegible] kiasos ženklėlį.
PROF. J. M. BRUNDZA
996 Broadway Brooklyn, N. Y.

„JONAI, KO VERKI?"
Nekiauk mangs to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar eini?" Einu pas J. Kovarską poskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitas karčiamas nenoru eiti, nes gerai žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarską niekur nerasi. „Koks Kovarsko saltuns adresas?" Nugi, štai jo kortelė:
Jos. J. Kovarskas
1101 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatves. Telephonas Canal 2330

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
Dr. R. Mielke Medical Director.

Tiktai sergantis persitikrina, kad sveikata yra didžiausias turtas žmogaus. Buti sveiku yra tai didžiausias palaiminimas ant žemės, vargdienių ir turtingųjų. Turtingiems sveikata apeina, kad galėtų linksmai lėbaut, o vargdieniams jog tik besant sveiku tegali užsidirbt kasdienini maistą. Be sveikatos jie prażuvę.

Branginimas bei sergėjimas sveikatos turi but kiekvieno didžiausia užduotis kasdieniniam mus gyvenime. Jeigu apsileisi save nykti kaip pajusi nesveikumą ir duosi ją graužt ligai, tai busi neišteisinamas prasižengėlis, kadangi gyvenimas ir sveikata nepriguli tau vienam; jie priguli Tavo šeimynai, giminėms, Tavo draugams, Tavo šalei bei Tėvynei — lygei. UŽ TAI NERA IŠITEISINIMO UŽ PASIDAVIMA LIGOMS.

Daug žmonių varginami ligoms praleido laiką ir pinigus, kad pasigelbėt, bet be pasekmės, už tai tie visi kad tuojaus atsišauktų pas mųs vyriausią gydytoją, kuris išgydė daug ligų kaip ir Tavo su geriausiu pasisekimu.

MUS LABARATORIJOJ randasi grynos geriausios gyduolės, nepaisant kiekjų sutaisymas kaštuotų, bet pritaikytos stovi prie ligos ir išduoda geriausius vaisius sveikatai.

Kasdien daugybės laiškų su padėkavonėms ateina mums nuo išgydytų, kurie pirmiau buvo apimti DESPERACIJOS, jog niekur negalėjo surast pagelbą o per mus VYRIAUSIA GYDYTOJA ir GRYNUS, GERUS VAISTUS apturėjo savo gerą pirmutinę sveikatą.

Skaityk iš daugelio nors keleta čion padėkavonių. Tegul kiti kalba ką tas Institutas yra padaręs, lygei ir Tau gali teip padaryt.

Išgydyta nuo ligos: skaudėjimo rankose, blauzdose, skausmingos moteriškos ligos, sunykimo, nesveikumo vidurių. Iš džiaugsmo prisiųntė ir savo paveikslą.

Mrs. Marė Jurkša,
R. R. No. 1, box 55,
Dorchester, Neb.

Garbingi Daktarai!
Sirgęs ilgą laiką reumatišku skaudėjimu ir vidurių liga, kurią nors visoki daktarai gydė, bet jaučiausi kad vis einu silpnyn. Kad iš visų apgarsintų daktarų perskaitęs išsirinkau Jus apgarsinimą laikraštij, atradau naujausią budą gydymo ir gerus vaistus, kad kaip tik Jum parašiau aprašant ligą prašant pagelbos ir atsiustus vaistus, kaip pagal Jųs pamokinimą vartojau, pasijutau geriau, bet kad dar atsiuntėt tad kad suvartojau tuos vaistus, pasilikau sveikas ir laimingas, už ką esu Jum labai dėkingas.
Mikola Zučikas,
box 123, Bellefonte, Pa.

Išgydytas nuo: skaudėjimo kojose, šonuose, krutinėj, plaučių nesveikumo, kosėjimo, vidurių nedirbimo, galvos skaudėjimo ir svaigimo. Dėkingas.

Vincas Novakas,
3261 Blue St., Cleveland, O

Kad sergi atsišauk asabiškai ar per laišką, aprašant savo ligos simptomus (skaudėjimus) kenkimus.

Męs atsiųsime vaistus, nėra skirtumo kur tai yra, į visas dalis Suvienytų Valstijų, Canadą, Mexico ir už juos užmokėsi atsiėmus vaistus. Atsišaukiant pagelbos sveikatai per laišką, rašyk prigimtoj lietuviškoj kalboj, nes mes turime gabius perguldytojus ir sekretorius 24 se kalbose. Apturėsi ir laišką prigimtoje kalboje, su visais reikalingais išaiškinimais delei sveikatos ir išgydymo. Rašant visada adresuok:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th St., NEW YORK CITY, N. Y.
Delei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po pietų šventadieniais nuo 10 iki 1 val.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE
Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.
Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.
Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.
Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.
W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642
Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6066

Vienatinė Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, ražančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.
Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

"LIETUVOS UKININKAS"
Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.
Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:
M. J. Damijonaitis,
3250 S. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS VARICOCEL HYDROCE
I.y. pagaliotas
Be peiliu ir skaus

Išgydau kiekvieną serganti Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodymus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiasi siems tiems kurie buvo gydomi nuo kelioliokos visokių daktarų be pasekmės ir išlavė savo ligus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydo.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydym
Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusios, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas liga
Patinimus gimdos, skaudėj pečių, baltligę, pagal mano dos sutaisytus vaistus išgydau sekmingiausiai.

Kraujo užnuod jimus
ir odos ligas, pavizdan: ja mus, skaudulius, plaukų nusl mus ir tt.
aš išgydau ant visad
Kalbu lietuviš

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO,**
Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryte iki 6 val vakare. Nedėliomis: nuo 9 val. ryte iki 4 val. p

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PR PAC
PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje tialpa dangelis paveikslų ir tapat yra tiesiu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kur kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotyjmą vyrysk mo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijima, lytiškų s narių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepen ir puslės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip u jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmin Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk m Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 i
DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U.

$35.00 Laikrodelis ant Kredi
Už $1. menesyj 10 mėnesiu ko jį išmo

Geriausia proga kada nors paduota. Šitie laikrodėl "Gold filled" hunting lukštais, puikiai gravirnoti paski stylluose. **Gvarantuoti ant 25 metu**, bet laikys ant v žiaus. Gali paslrinkti bile viena **ELGIN, WALTHAM, H DEN, ar TAVANNAS** mašinerija. Šitie yra geriausi kel galima gauti ir pagarsėjimas, kad jie geral laika rodo, te mas, jog nereikia daugiau aiškinti. Paskiausiu modeliu te užsukamas ir nustatomas. **Ant aprubežiuoto laiko** dame šituos geriausius, **absolutiškai tikrus** $35.00 vert rodėlius už **TIKTAI $17.50. Mes nereikalaujame pi kaino**, mes prisiunsime jį expresu išegzaminuoti. Jeigu t paskiaboja laikrodėlis ir jeigu persitikrini, kad tai **didžia pigumas šitame amžiuje**, užmokėk expreso agentui $17 expreso kaštus, o jis atiduos laikrodėlį tamistai. Likus $10.00 gali tamista užmokėti kas mėnesis po $1.00. **Kas u kime tamistai** nereikia kaucijos — pasirašymo ant popie reikalaujame apie tamista klausti pas draugus ar kain Vien reikalaujame tamistos rašyto užsakymo laikrodėlio žadėjima, kad tamista užmokėsi. Atmink, **kad tamistai rodėlis priklauso kada už jį moki.** Bile vienam kur užmokėti viska kartu, duosime specijališka oferta $15.75 v

Excelsior Watch Co., 900 Central Bank Building., Chicago